

HIRVENHAUKKUKOKEEN (HIRV) SÄÄNNÖT JA OHJEET

HYVÄKSYTTY KENNELLIITON VALTUUSTOSSA 26.11.2022.
VOIMASSA 1.8.2023 ALKAEN.

HIRVIKOIRIEN JÄLJESTÄMISKOKEEN (HIRV-J)

SÄÄNNÖT JA OHJEET

HYVÄKSYTTY KENNELLIITON VALTUUSTOSSA 27.5.2012.
VOIMASSA 1.8.2012 ALKAEN.

KARHUNHAUKKU- TAIPUMUSKOKEEN (KARH) SÄÄNNÖT JA OHJEET

HYVÄKSYTTY KENNELLIITON VALTUUSTOSSA 23.11.2014.
VOIMASSA 1.8.2015 ALKAEN.

Hirvenhaukkukokeen säännöt	4
Hirvenhaukkukokeen yleisohje.....	9
Ohje paikantimen käytölle.....	16
Koekauden kestävän kokeen toimintaohje.....	17
Hirvenhaukkukokeen arvosteluohjeet.....	19
Haku	19
Löytötehokkuus	21
Löytöhaukku	24
Haukkutyöskentelyn laatu.....	25
Seuraaminen.....	27
Pysäyttäminen.....	28
Haukkuaika	30
Haukun kuuluvuus.....	30
Haukun tiheys ja peittävyys	31
Tottelevaisuus ja yhteistyö.....	32
Koirakohtaisen koepöytäkirjan täyttöohje	34
Rastitus.....	38
Palkintotuomarin toimintaohje	39
Oppaan toimintaohje	40
Koiranohjaajan toimintaohje	40
Koetoimikunnan ja vastaavan koetoimitsijan toimintaohje.	41
Hirvenhaukkukokeiden ylituomarin toimintaohje	42
Hirvikoirien jäljestämiskokeen koeohje	43
Hirvikoirien jäljestyskokeiden arvostelu-, toiminta- ja tulkintaohjeet	45
Liitteet.....	49
Kennelpiirien numerointi	49
Palkinto-, arvostelu- ja ylituomareiden koulutus ja pätevyminen sekä toiminta	50
Hirvenhaukkukokeen (HIRV), Karhunhaukkutaipumuskokeen (KARH) ja hirvikoirien jäljestämiskokeen (HIRV-J) ylituomari.....	52
Rotukoodit	57
Kennelliiton yleinen jääviyssääntö	58
Karhunhaukkutaipumuskokeen (KARH) Säännöt ja ohjeet.....	59
KARH kokeiden toiminta-, arvostelu- ja tulkintaohjeet.....	66

HIRVENHAUKKUKOKEEN SÄÄNNÖT

Hyväksytty Kennelliiton valtuustossa 26.11.2022,
voimassa 1.8.2023 alkaen.

Osallistuessaan kokeeseen koiran omistaja tai ohjaaja sitoutuu noudattamaan tätä sääntöä ja siihen liittyviä ohjeita sekä Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevia sääntöjä ja ohjeita.

Lisäksi noudatetaan Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevia sääntöjä ja ohjeita. Ne on koottu Kennelliiton kotisivuilta löytyvään liitevihkoon, jonka voi tulostaa näiden sääntöjen yhteyteen

1. KOKEEN TARKOITUS

Hirvenhaukkukokeiden tarkoituksena on saada selville koirien hirvenmetsästysominaisuudet jalostusta varten, pitää hirvenmetsästys korkeatasoisena koiraurheiluna, kehittää sen harrastajia ja heidän yhteistoimintaansa sekä tarjota kilpailumahdollisuus näiden sääntöjen pohjalta.

2. KOKEEN LUONNE

Hirvenhaukkukokeet ovat joko:

1. Yleisiä
2. Yhdistysten jäsenten välisiä kokeita ja kilpailuja
3. Kansainvälisiä kokeita, tai
4. Kokeita ja kilpailuja, joista määrätään erillisellä Kennelliiton vahvistamalla säännöllä tai ohjeella.

3. OSALLISTUMISOIKEUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Hirvenhaukkukokeisiin saavat osallistua Suomen Harmaahirvikoirajärjestön (SHHJ), Suomen Laikajärjestön (SLJ) tai Suomen Pystykorvajärjestön (SPJ) alaiset rodut, joilla kaikilla on samat vaatimukset HIRV-käyttövalion arvoon.

Osallistuvan koiran on oltava vähintään yhdeksän kuukautta vanha sekä täytettävä Kennelliiton rekisteröinti-, tunnistusmerkintä- ja rokotusvaatimukset.

Kokeeseen ei saa osallistua:

- Sairas, loukkaantunut tai vammautunut koira.
- 30 vuorokautta ennen arvioitua penikoimista (arvioitu aika = 63 vrk ensimmäisestä astutuksesta) ja alle 75 vuorokautta penikoimisen jälkeen.
- Koira, joka ei täytä Kennelliiton antidopingsäännön vaatimuksia.
- Koira, joka on vihainen ihmisille tai toisille koirille.

Kokeen järjestäjällä on oikeus rajoittaa osallistuvien koirien lukumäärää kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaisesti. (Liitevihko)

Vastaava koetoimitsija tai ylituomari tarkastavat koiran osallistumisoikeuden.

4. JÄÄVIYDET

Kulloinkin voimassa oleva Kennelliiton yleinen jääviyssääntö. (Liitevihko)

5. YLEINEN KOKEEN SIIRTO TAI PERUUTUS

Kokeen siirtämisessä ja peruuttamisessa noudatetaan Kennelliiton yleistä sääntöä. (Liitevihko)

6. KOKEEN YLITUOMARI

Ylituomarin on oltava Kennelliiton päteväimä hirvenhaukkukokeen ylituomari, jolla on voimassa oleva arvostelu-oikeus. Hänen on oltava Kennelliiton ja joko SHHJ: n, SLJ: n tai SPJ: n jäsen.

7. PALKINTOTUOMARIT

Palkintotuomareiden on oltava päteviä hirvenhaukkukokeen palkintotuomareita, joilla on voimassa oleva arvostelu-oikeus. Ulkomaisten palkintotuomareiden arvostelu-oikeudet on tarkistettava järjestäjän toimesta. Ryhmätuomarin on oltava 18-vuotta täyttänyt ja Kennelliiton tai rotujärjestön (SHHJ, SLJ tai SPJ) jäsen. Tuomariryhmän toisen tuomarin on oltava 15-vuotta täyttänyt ja Kennelliiton, rotujärjestön tai Kennelliiton jäsenyhdistyksen jäsen.

Toisena tuomarina voi toimia myös tuomariharjoittelija. Koekauden kestävässä hirvenhaukkukokeissa voi palkintotuomarina toimia myös yksin hirvenhaukkukokeiden ylituomari, jolla on voimassa oleva arvostelu-oikeus.

8. KOELUOKAT JA KÄSITTEET

8.1 Koeluokat

Hirvenhaukkukoe on yksiluokkainen, yksipäiväinen koe, josta käytetään lyhennettä HIRV.

8.2 Koekauden kestävät hirvenhaukkukokeet

Koekauden kestävien hirvenhaukkukokeiden yksityiskohtaiset erillisohjeet on tarkemmin määriteltä näihin sääntöihin liittyvissä ohjeissa.

8.3 Suoritukseen liittyviä käsitteitä

Koiran omistaja / ohjaaja luopuu kesken kokeen, arvostellaan, kirjataan ja pisteytetään, lopputulos ja loppupisteet 0	Luopui
Tuomari keskeyttää koesuorituksen, arvostellaan normaalisti, koira saa pisteet ja lopputuloksen	Keskeytettiin
Koira suljetaan kokeesta, arvostellaan, kirjataan ja pisteytetään: lopputulos ja loppupisteet 0	Suljettu
Koiran suoritus hylätään tuomarin toimesta kokeessa, ei arvostella: lopputulos ja loppupisteet 0	Hylätty

9. KOKEEN ARVOSTELUPERUSTEET

Pisteet:

1.	Haku	$0 - 10 \times 1,5 = 15$
2.	Löytötehokkuus	$0 - 10 \times 1 = 10$
3.	Löytöhaukku	$0 - 10 \times 1 = 10$
4.	Haukkutyöskentelyn laatu	$0 - 10 \times 1,5 = 15$
5.	Seuraaminen	$0 - 10 \times 1 = 10$
6.	Pysäyttäminen	$0 - 10 \times 1 = 10$
7.	Haukku aika	$0 - 10 \times 1 = 10$
8.	Haukun kuuluvuus	$0 - 10 \times 0,5 = 5$
9.	Haukun tiheys ja peittävyys	$0 - 10 \times 0,5 = 5$
10.	Tottelevaisuus ja yhteistyö	$0 - 10 \times 1 = 10$
	Pisteet yhteensä	100

Kukin kohta arvostellaan täysin pistein, pois lukien löytöhaukku, joka arvostellaan pisteytetyn keskiarvon mukaan, jos koiralla on useampi löytö.

Koiran virheellinen toiminta kirjataan koirakohtaiseen pöytäkirjaan. Lopputulos on pisteiden yhteissumma.

Yksityiskohtaiset arvosteluperusteet määritellään näihin sääntöihin liittyvissä arvosteluohjeissa.

Palkintosijat

Ensimmäisen palkinnon koira saa 70 pisteellä, toisen palkinnon 60 pisteellä ja kolmannen palkinnon 50 pisteellä.

Kokeessa jaetaan niin monta ensimmäistä, toista ja kolmatta palkintoa kuin tulokset oikeuttavat.

10. KOIRAN LOUKKAANTUMINEN

Koiran loukkaantuessa on sen koesuoritus keskeytettävä. Palkintotuomari päättää keskeyttämisestä.

Ennen keskeyttämistä suoritettu arvostelu jää voimaan.

11. VASTUUKYSYMYKSET

Koiranomistaja vastaa koiralle aiheutuneista ja koiran aiheuttamista vahingoista.

12. MUUTOKSET SÄÄNTÖIHIN

Rotujärjestöjen (SHHJ, SLJ ja SPJ) yleisten kokousten hyväksymät ja esittämät sääntömuutokset hyväksyy ja vahvistaa Kennelliiton hallitus.

Näihin sääntöihin liittyvät ohjeet hyväksyy Kennelliitto rotujärjestöjen hallitusten esityksestä.

Säännöt ovat voimassa valtuuston hyväksymässä muodossa vähintään viisi (5) vuotta, ennen kuin niitä voi esittää muutettavaksi. Kennelliitto voi erityisen painavista syistä esittää muutoksia aikaisemmin.

13. VALITUKSET JA ERIMIELISYYDET

Noudatetaan Kennelliiton kulloinkin voimassa olevaa sääntöä. (Liitevihko)

14. PAKOTTAVAT SYYT

Kennelliiton hallitus voi erittäin pakottavista syistä määrääjäksi rajoittaa kokeisiin, kilpailuihin ja testeihin osallistumista ja antaa näitä koskevia erikoismääräyksiä sekä hyväksyä muita poikkeustoimia tämän säännön osalta.

HIRVENHAUKKUKOKEEN YLEISOHJE

Hyväksytty Kennelliitossa 17.8.2022, voimassa 01.08.2023 alkaen.

1. JÄRJESTÄMISLUVAN MYÖNTÄMINEN

Näitä sääntöjä noudatetaan FCI:n, Kennelliiton ja kennelpiirien, myöntämissä hirvenhaukkukokeissa. FCI myöntää kansainväliset kokeet. Kennelliitto myöntää valtakunnalliset mestaruuskilpailut, niiden valintakokeet ja maaottelut. Kennelpiirit myöntävät yleiset ja jäsentenväliset kokeet.

2. KOKEEN ANOMINEN

Kokeen anoo järjestävä yhdistys (yhdistykset), jonka tulee olla Kennelliiton jäsen. Kokeen järjestelyistä huolehtii järjestävä yhdistys (yhdistykset).

Anomus on tehtävä Kennelliiton määräämällä tavalla Omakoira-palvelun kautta (Liitevihko).

3. ILMOITTAUTUMINEN KOKEESEEN JA SIITÄ POIS JÄÄMINEN

3.1 Ilmoittautuminen

Kokeisiin ilmoittaudutaan järjestäjän määräämällä tavalla.

3.2 Poisjääminen

Ilman pätevää syytä osanottomaksua ei palauteta; päteväksi syyksi katsotaan koiran tai sen omistajan / ohjaajan sairaus tai Kennelliiton lämpötilasuosituksista poikkeaminen. Poisjäämisestä on ilmoitettava kokeen järjestäjälle ennen kokeen alkua.

4. KOKEEN PÄÄTTÄMINEN JA TULOKSET

4.1 Tulosten tarkastus

Kokeen sihteeri tarkastaa kaikki tiedot, laskelmat ja tulokset koe-tallennusohjelmassa ja jättää ne viipymättä ylituomarin tarkastettaviksi. Koepöytäkirjaan merkitään kokeen päättymisaika.

Koe katsotaan päättyneeksi, kun ylituomari on vahvistanut ja julkistanut tulokset.

Kokeen päättyessä koiranohjaajalle annetaan koirakohtainen pöytäkirja sähköisesti tai hänen niin halutessaan tulosteena.

4.2 Tulosten lähettäminen

Koetulokset on lähetettävä koetallennusohjelmasta koiratietokantaan viikon kuluessa kokeen päättymisestä.

5. ARVOSTELU- JA TULKINTAPERUSTEET

Koirat arvostellaan kokeessa pelkästään sen perusteella, mitä palkintotuomarit ovat kokeen aikana varmuudella todenneet.

Lyhin kirjattava matka on 0,1 km ja lyhin kirjattava aika on 1 min. Vajaan työskentelyajan selvitys on merkittävä huomautuksiin.

Tasatuloksen sattuessa paremmuus ratkaistaan seuraavasti:

1. pidempi työskentelyaika
2. pidempi haukkuaika
3. kokonaisvaikutelma

Arvosteluasteikko:

Kiitettävä	9-10
Hyvä	7-8
Tyydyttävä	5-6
Välttävä	3-4
Heikko	1-2
Erittäin heikko	0
Ei voida arvostella (-)	-

Pisteytys:

	Arvosteluperuste	Kerroin	Pisteet
1	Haku	1,5	0-10
2	Löytötehokkuus	1,0	0-10
3	Löytöhaukku	1,0	0-10
4	Haukkutyöskentelyn laatu	1,5	0-10
5	Seuraaminen	1,0	0-10
6	Pysäyttäminen	1,0	0-10
7	Haukku aika	1,0	0-10
8	Haukun kuuluvuus	0,5	0-10
9	Haukun tiheys ja peittävyys	0,5	0-10
10	Yhteistyöhalukkuus ja tottelevaisuus	1,0	0-10

Olosuhteiden huomiointi

Arvosteluohjeet on kirjoitettu normaaleja, hyviä koeolosuhteita varten. Mikäli olosuhteet ovat vaikeat (esim. rankkasade, myrskytuuli, vaikeat maasto-olosuhteet tai paksu lumipeite), antaa ylituomari puhuttelussaan lisäohjeet arvostelua varten.

Koe-erän muodostaa

- hakuaika (enintään 300 min)
- työskentelyaika (enintään 300 min) ja
- koiran kytkeminen / kytkemisyritys erän jälkeen (Ylituomarin määrittelemä aika)

Hakuaika

- enintään 300 min; jos koira ei hae lainkaan, koe lopetetaan 60 minuutin kuluttua
- hakuaika alkaa kulua ensimmäisestä irtilaskusta tai viimeistään ylituomarin ilmoittamana aikana, hakua ei voi aloittaa pimeässä.

- hakua testataan mahdollisuuksien mukaan uudelleen työskentelyn jälkeen, mikäli tuomarilla ei ole mahdollisuutta arvostella hakua riittävästi ennen löytöä (ensimmäisen lenkin löytö).

Työskentelyaika (enintään 300 min)

- työskentelyaika alkaa siitä hetkestä, kun koira löytää ensimmäisen hirven. Mikäli koira menee toisen koiran työskentelyyn, sitä ei hyväksytä löydöksi eikä työskentelyksi.

- työskentelyajaksi lasketaan aika, jolloin

- koira haukkuu hirveä (siirtyvä tai kiinteä haukku)
- koira seuraa hirveä karkon tapahduttua tai
- koira ottaa yhteyttä ja palaa viipymättä takaisin työskentelyyn

- työskentelyaika katkeaa kun

- koira tulee takaisin toisen kerran karkkoavan hirven perästä/hirveltä ilman todettua haukkutyöskentelyä
- todetaan koiran lopettaneen hirsityöskentelyn ja koira hakeutuu piholle, tielle, autolle, toinen koira tulee samaan työskentelyyn jne. (voidaan myös todeta paikantimen avulla).
- koira jää ryhmän luo eikä palaa välittömästi hirsityöskentelyyn
- koira ajaa hirveä (todettu ajohaukku), jolloin ei kerry työskentelymatkaa eikä haukkuaikaa.

- työskentelyaika loppuu viimeistään silloin kun 300 min on kulunut ensimmäisestä löydöstä.

- työskentelyaika loppuu viimeistään 120 min pimeän tulon jälkeen, ylituomarin ilmoittama kellonaika

- pimeällä tarkoitetaan tilannetta, että maastokorttia ei voi täyttää ilman keinovaloa
- ampumatilaisuutta ei voi ottaa pimeässä

Erän jälkeen tapahtuva koiran kytkeminen/kytkemisyritys

- ryhmän on pyrittävä kytkemään koira mahdollisimman pian erän jälkeen

- Ellei koiran kytkeminen kutsumalla onnistu kohtuullisen ajan kuluessa (esim. 1 tunti) tulee ryhmän palata koepaikalle ylituomarin ohjeiden mukaan

Löytö

Löytö on tapahtunut kun

- koira haukkuu hirveä
- koira ja hirvi nähdään lähietäisyydellä toisistaan
- Se todetaan paikantimen avulla ja löydön tapahtuminen täytyy varmentaa (hivityöskentely jatkuu, jäljistä jne.)

Palkintotuomarit

Palkintotuomarit arvostelevat koiran kaksijäsenisenä ryhmänä.

Molemmat tuomarit täyttävät itsenäisesti maastokorttia kokeen kulusta.

Tuomariharjoittelijat

Koeryhmään voidaan palkintotuomarina toimivien lisäksi sijoittaa 1-2 ylimääräistä palkintotuomariharjoittelijaa, joiden arvostelua ei oteta koiran tuloksessa huomioon.

Koiranohjaaja

Jos koiranomistaja on estynyt osallistumaan kokeeseen, on hänen asetettava sijaansa koiranohjaaja, joka katsotaan hänen valtuuttamukseen edustajaksi. Koiranohjaajan tulee olla läsnä koemaastossa koko koesuorituksen ajan.

Koemaastot

Kutakin kokeeseen osallistuvaa koiraa kohti on varattava riittävän laaja koemaasto.

Järjestäjän on varmistettava, että kokeeseen on käytettävissä riittävä määrä palkintotuomareita.

Ennen kokeen alkua määrää kokeen ylituomari yhteistoiminnassa koetoimikunnan kanssa kuhunkin maastoon tuomarit, ottaen huomioon heidän maastokelpoisuutensa. Ellei tuomareista kumpikaan tunne maastoa, tulee sinne lisäksi asettaa maasto-opas.

Maastojen arvonta

Maastot arvotaan kaikille koirille. Koemaaston on sijaittava kohtuullisella etäisyydellä keskuspaikasta niin, että ylituomari voi tarvittaessa henkilökohtaisesti valvoa maastokäynnein ryhmien arvostelua ja toimintaa.

Koiralle arvotun maaston saa vaihtaa kokeen aikana vain erityisistä syistä ylituomarin luvalla. Mahdollisen varamaaston tulee olla etukäteen nimetty ja osallistujien tiedossa jo arvonnän yhteydessä.

Arvotun tuomarin vaihtaminen

Jos arvottu tuomari on jäävi tehtävänsä tai ilmenee muita esteitä koiran oikeudenmukaiseen arvosteluun, voi ylituomari siirtää tuomareita ryhmästä toiseen arvonnän jälkeenkin.

Koetapahtumien selvitys

Ryhmätuomari on velvollinen selvittämään koiranohjaajalle arvosteluperusteet ja selvitykset koetapahtumista välittömästi maastossa. Koesuorituksen jälkeen ryhmätuomari esittää maastokortit koiranohjaajalle tutustumista ja allekirjoittamista varten.

Ryhmätuomari esittää ryhmän arvostelukortit ja suullisen selostuksen kokeen kulusta sekä arvosteluperusteista ylituomarille. Koiranohjaajan tulisi olla läsnä koesuorituksen purkutilaisuudessa.

Arvostelun muuttaminen

Ylituomarilla on velvollisuus muuttaa palkintotuomarien antamaa arvostelua neuvoteltuaan perusteista ensin palkintotuomarien kanssa, jos arvostelu ei ole oikeassa suhteessa koiran suoritukseen. Maastokortissa on oltava tuomarin allekirjoitus.

Hylkääminen

Koiran koesuoritus voidaan hylätä, jos

- koiranohjaaja ei noudata sääntöjä tai yli-/palkintotuomarin antamia ohjeita
- koira ei täytä osallistumiseen yleisiä ohjeita ja vaatimuksia (esim. rokotukset)

Keskeyttäminen

Arvostelu voidaan keskeyttää, jos

- koira joutuu ilmeisesti hengenvaaraan
- hirvi ammutaan
- hirvi siirtyy sellaiselle alueelle, mihin ei ole lupa mennä
- on kyseessä joku muu vakavasti häiritsevä syy

Sulkeminen

Koira suljetaan pois kokeesta,

- jos se kokeen aikana tottelemattomuudellaan häiritsee kokeen kulkua tai on haluton työskentelemään näkyvässä olevilla hirvillä.
- jos koira kokeen aikana tavataan raatelemasta hirvieläintä.
- jos koira ajaa hirven hajuvanaa haukkuen 20 min yhdessä tai useammassa jaksossa.
- kun koiraohjaaja rikkoo tahallisesti sääntöjä tai kytkee koiran ilman palkintotuomarin lupaa tai ei noudata kehotuksesta huolimatta ohjeita ja määräyksiä.
- koira on vihainen ihmisille, koirille tai muille kotieläimille.

Luopuminen

Koiranohjaaja lopettaa kokeen kesken koesuorituksen.

Huomautuksia ja lisätietoja

Huomautuksia ja lisätietoja -kohtaan merkitään lyhyesti täydentävät tiedot, joilla on erityistä merkitystä kokonaistuloksen muodostumisen kannalta, eivätkä tiedot näy muutoin maastokortista / koirakohtaisesta lomakkeesta.

Tyhjä erä

Tyhjässä erässä (ei löytöä) arvostellaan numerolla:

- haku
- yhteistyöhalukkuus ja tottelevaisuus haun osalta

6. OHJE PAIKANTIMEN KÄYTÖLLE ARVOSTELUSSA:

Maastokorttiin tulee merkitä paikantimen käytöstä (GPS, Glonass, tms.) jos laitetta käytetään koiran arvostelussa.

Paikanninta käytettäessä linnuntietä mitatun matkan sijaan matka mitataan koiran kulkemaa reittiä (välipisteitä käyttäen, ei matkalaskurin lukema). Tätä tapaa hyödynnetään kaikissa kohdissa, ellei ko. arvosteluohjeen kohdassa toisin mainita, joissa etäisyydellä on merkitystä arvosteluun.

Ylituomarin sekä palkintotuomareiden on voitava käyttää paikanninta koko kokeen ajan varmistaakseen arvostelun kaikissa kohdissa, jos paikanninta päätetään käyttää kokeen alkaessa. Tällöin koiranohjaajan tulee sallia paikantimensa käyttö. Myös koiranohjaaja saa käyttää paikannintaan.

Joissakin kohdissa tieto voidaan mitata tarkasti ja toisissa kohdin paikantimesta saadaan informaatiota tukemaan tuomarin näkemyksiä. Kaikkia matkoja ei tarvitse mitata täsmällisesti. Tuomari voi paikantimen avulla määrittää löydön ja uusintahaukun, jos tapahtuma voidaan varmentaa (esim. kuultava haukku kyseisessä paikassa tai todettava jäljistä ym.).

Arvosteluohjeet mahdollistavat koiran arvostelun ilman, että tuomarilla on mahdollisuutta paikantimen käyttöön. Silloin koe arvostellaan ilman paikanninta näiden sääntöjen mukaisesti (kaikki matkan arvioidaan linnuntietä.)

7. KOEKAUDEN KESTÄVÄN HIRVENHAUKKUKOKEEN JÄRJESTÄMISOHJE

Koekauden kestävässä kokeessa on käytettävä paikanninta.

Kokeen järjestäjänä toimii se kennelpiiri, jonka alueella koe suoritetaan. Kennelpiiri voi siirtää kokeen käytännön järjestelyt esimerkiksi piirinsä alueella toimivalle yhdistykselle. Kokeen myöntää kennelpiiri.

Kokeen järjestäjä voi periä kultakin osallistuvalta koiralta kohtuulliseksi katsottavan osanottomaksun. Osanottomaksun tarkoitus on peittää kokeen järjestelyistä aiheutuvat kulut.

Kokeeseen ilmoitaudutaan arvosteluoikeuden omaavalle kennelpiirin nimeämälle ylituomarille järjestäjän määräämällä tavalla, kuitenkin viimeistään koepäivää edeltävänä päivänä. Ylituomari pitää koeryhmälle ylituomaripuhuttelun ja tarkastaa koiran osallistumisoikeuden viimeistään koepäivää edeltävänä päivänä.

Ilmoittautuminen tehdään sen kennelpiirin nimeämälle ylituomarille, minkä alueella arvostelu aloitetaan. Kokeen voi vastaanottaa Kennelliiton pätevimä hirvenhaukkukokeen ylituomari, jolla on voimassa oleva arvosteluoikeus.

Kennelpiiri nimeää koekaudelle vastaanottavat ylituomarit.

Koemaaston tulee sijaita sellaisella etäisyydellä ylituomarista, että hänellä on mahdollisuus valvoa koetta. Ylituomari tarkastaa palkintotuomariryhmän arvostelukelpoisuuden ja hyväksyy palkintotuomariryhmän. Arvosteluoikeudet omaava ylituomari voi myös yksin arvostella koiran koko kauden kestävässä hirvenhaukkukokeen maastossa, mutta kokeen vastaanottaa toinen arvosteluoikeuden omaava ylituomari, jolle on ilmoitauduttu. Koiraa maastossa arvosteleva tuomari ei saa ottaa koetta vastaan.

Koepäivän päätyttyä ryhmätuomari antaa puhelimitse ylituomarille selvityksen kokeen kulusta.

Jokainen koesuoritus on erillinen koe, joka tehdään omana kokeena koetallennusohjelmalla.

Kokeen purkutilaisuus pyritään pitämään välittömästi, kuitenkin viimeistään viikon kuluessa suorituksesta.

Tulos on voimassa, kun ylituomari on vahvistanut sen. Koetulos on lähetettävä koetallennusohjelmasta koiratietokantaan viikon kuluessa kokeen päättämisestä.

Koira, joka on saavuttanut Suomen käyttövalionarvoon oikeuttavat koetulokset tai on saavuttanut 2 kertaa HIRV1 tuloksen koekauden kestävästä hirvenhaukkukokeesta, ei enää saa osallistua Koekauden kestävään hirvenhaukkukokeeseen.

HIRVENHAUKKUKOKEEN ARVOSTELUOHJEET

Hyväksytty Kennelliitossa 17.8.2022 voimassa 01.08.2023 alkaen

1. HAKU (X 1,5)

Hauilla tarkoitetaan aikaa, jolloin koira on maastossa ja todennäköisesti etsii hirveä.

Yleensä koira tekee useita hakulenkkejä ennen kuin se löytää hirven. Haku arvostellaan hakulenkkiä keskiarvon mukaan.

Poikkeavia hakulenkkejä ei oteta huomioon.

Haku arvostellaan seuraavin perustein:

1. Hakukuvio (Haun tarkoituksenmukaisuus, pistohaku, lenkkejä eri suuntiin jne.)
2. Nopeus
3. Hakulenkkiä pituus (koiran kulkema matka)
4. Pisin etäisyys (ulottuvuus) hakulenkkiä paikasta missä ryhmällä oli viimeksi kontakti koiraan

Koiran pitää antaa hakea 60 min. itsenäisesti ilman että sen haku keskeytetään (noudetaan) ellei koira joudu vaaratilanteeseen.

Hakunopeus katsotaan kiitettäväksi, kun koiran nopeus on vähintään 6 km / h (0,1 km / 1 min).

Jos koira noudetaan hakulenkiltä, arvostellaan kyseinen lenkki max. 7 p. arvoiseksi.

Jos koiralla on vain 1 hakulenkki ennen löytöä, myös löytöön johtanut hakulenkki otetaan huomioon arvostelussa, jos löytölenkki on parempi kuin ensimmäinen hakulenkki.

Mikäli koira lasketaan eri maastokuvioilta hakemaan ja koira löytää hirven ensimmäiseltä lenkiltä tulee rasti kohtaan löytö ensimmäiseltä lenkiltä (LEL), mutta haku arvostellaan aiempien hakulenkien perusteella.

Hakulenkien kestoa (aikoja) käytetään vain, jos paikanninta ei ole käytössä.

Kun todetaan koiran seuraavan muuta riistaa hakulenkillä, kyseistä hakulenkkiä ei oteta huomioon haun arvostelussa.

Työskentelyn jälkeen hakua testataan mahdollisuuksien mukaan uudelleen, mikäli tuomarilla ei ole ollut mahdollisuutta arvostella hakua riittävästi ennen löytöä.

Uuden haun arvostelussa on huomioitava keli ja hirvityöskentelyyn kulutettu aika. Jos koira ei hae, niin koe lopetetaan 60 min kuluttua.

Hakulenkit pisteytetään seuraavasti:

	Pisteet LEL	
Hakukuvio on hyvin tehokas, hakulenkit ovat vähintään 2 km, nopeus kiitettävä ja suurin etäisyys ryhmästä vähintään 800 m, tai hakulenkkien kesto yleensä 15-30 minuuttia.	9-10	8
Hakukuvio on tehokas, hakulenkit ovat vähintään 1,5 km, nopeus hyvä ja suurin etäisyys ryhmästä on vähintään 600 m, tai hakulenkkien kesto yleensä 10-15 minuuttia.	7-8	7
Hakukuvio ei ole yhtä tehokas, hakulenkit ovat vähintään 1 km, nopeus tyydyttävä ja suurin etäisyys ryhmästä vähintään 400 m, tai hakulenkkien kesto 5-10 minuuttia.	5-6	6
Hakukuvio tehottomampi, hakulenkit alle 1 km, nopeus välttävä ja suurin etäisyys ryhmästä vähintään 300 m, tai hakulenkkien kesto 2-5 minuuttia.	3-4	5
Hakukuvio tehoton, hakulenkit alle 500 m, nopeus huono ja suurin etäisyys ryhmästä alle 300 m, tai hakulenkkien kesto 0-3 minuuttia	1-2	4
Löytö ensimmäiseltä lenkiltä LEL: Taulukossa oleva hakulenkin pituus tai etäisyys ryhmästä on täytyttävä annettaviin pisteisiin, Samoin nopeus otettava huomioon		
Koira ei hae	0	

2. LÖYTÖTEHOKKUUS (X 1,0)

Löytötehokkuudella arvioidaan koiran kykyä hyödyntää hakulenkkejä ja aistejaan hirven löytämiseksi. Arvostelussa huomioidaan koiran tehokkuus ja kyky käyttää aistejaan ja ympäristöä hyödyksi. Tyypillisesti erinomaisen löytötehokkuuden omaava koira löytää hirven nopeasti. Tehokas ja nopea oma-aloitteinen löytö tulee palkita.

Löytötehokkuus arvostellaan suhteessa aikaan ja matkaan ja silloin vertaillaan seuraavia asioita:

- Hakuaikaa ja hakulenkkejä
- Koiran kulkemaa löytömatkaa ja etäisyyttä ryhmästä, paikasta mistä hakulenkki alkoi
- Kokonaismatka irtilaskupaikalta löytöpaikkaan, jos ryhmä on edennyt metsässä
- Maasto- ja sääolosuhteet
- Ilman paikanninta etäisyydet arvioidaan linnuntietä

Toteamaton löytö antaa enintään 8 pistettä.

Jos koiralla on useampi löytö, niin löytötehokkuus arvostellaan parhaimman löydön mukaan.

Koiran avustaminen löydössä, alennetaan löytötehokkuus pisteitä vähintään kahdella pisteellä.

Koira avustetaan, jos koira viedään jäljelle, näköhirmelle tai suoraan hirven hajuvanaan (lähelle nuolukiveä, riistapellolle). Kun etäisyys näihin on vähintään 500 m, josta koira lasketaan hakemaan niin sitä ei tulkita avustamiseksi.

Arvosteluohjeet on laadittu koiran omatoimiselle haulle ja löydölle!

Löytötehokkuudessa koiran nopeus katsotaan kiitettäväksi, kun nopeus löytöön johtavalla lenkillä on vähintään 6 km / h (0,1 km / 1min).

Löytötehokkuus pisteytetään seuraavasti:**Pisteet**

Kiitettävä löytötehokkuus: Hirvi löytyy nopeasti, kun koira on saapunut hirven oleskelualueelle tai on saanut siitä aistihavainnon, löytömatka on yli 2 km tai suora etäisyys ryhmästä vähintään 0,8 km	9-10
Hyvä löytötehokkuus: Hirvi löytyy melko nopeasti edellä mainitussa tilanteessa, mutta tehokkuus ei ole kiitettävää tasoa, löytömatka on yli 1,5 km tai suora etäisyys ryhmästä vähintään 0,6 km	7-8
Tyydyttävä löytötehokkuus: Hirvi löytyy pidemmän ajan kuluttua, vaikka olosuhteet löydölle ovat hyvät löytömatka on vähintään 1,0 km tai suora etäisyys ryhmästä vähintään 0,4 km	5-6
Välttävä löytötehokkuus: Hirvi löytyy pitkän ajan kuluttua huolimatta selvistä merkeistä hirven oleskelusta alueella ja olosuhteet ovat hyvät. löytömatka on alle 1,0 km tai suora etäisyys ryhmästä vähintään 0,3 km	3-4
Heikko löytötehokkuus: Hirvi törmää ryhmään tai seisoo ryhmän näkösilällä, Ryhmä avustaa merkittävästi koira. Suora etäisyys ryhmästä alle 0,3 km	0-2
Ei löytöä	-

3. LÖYTÖHAUKKU (X 1,0)

Löytöhaukulla tarkoitetaan koiran kykyä saada hirvi pysymään löytöpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä.

Jos löytö tapahtuu avoimella paikalla, ei hirven siirtyminen välittömästi suojaisempaan maastokohtaan alenna pisteitä (max. 0,5 km).

Löytöhaukku katkeaa karkkoon, siirtyvään haukkuun tai toiseen yhteydenottoon ryhmään. Löytöhaukku katkeaa, kun hirvi ja koira ovat siirtyneet yli 0.6 km päähän löytöpaikasta.

Alle 2 minuutin tauot eivät katkaise löytöhaukkua, jos haukku jatkuu tauon jälkeen samassa paikassa. Jos koiralla on useampia löytöjä, niin pisteet annetaan pisteytetyn keskiarvon mukaan.

Arvostelussa huomioidaan haukkuaikaa ja etäisyyttä löytöpaikasta.

Löytöhaukku pisteytetään seuraavan taulukon mukaan:

Etäisyys (Säde) löytöpaikasta	Haukkuaika löytöpaikalla			
	10 – 29 min	30 -59 min	60 – 89 min	90 min
0,2 km	5	8	9	10
0,4 km	4	7	8	9
0,6 km	3	6	7	8
Löytöhaukkua löytöpaikalla	2 - 9 min	2 p.		
Löytöhaukkua löytöpaikalla	0 - 1 min	1 p.		

4. HAUKKUTYÖSKENTELYN LAATU (X 1,5)

Haukkutyöskentelyllä tarkoitetaan sitä osaa työskentelystä, jolloin tuomari toteaa koiran haukun. Mitä enemmän koiralla on haukkutyöskentelyä ja kiinteää seisontahaukkua sitä parempi mahdollisuus on onnistua myös käytännön jahdissa.

Normaaleissa olosuhteissa tulee tuomarin yrittää ampumatilaisuutta 90 min haukkuajan jälkeen, koiranohjaaja päättää yritetäänkö tällöin myös yhteydenottoa. Kutsumisen jälkeen tuomari / koiranohjaaja karkottaa hirven varovasti. Kaksi seuraavaa karkkoa annetaan vasta 30 min haukkuajan jälkeen (uusintahaukun tulisi kestää 30 min).

Ampumatilaisuudella tarkoitetaan tilannetta, jossa tuomari voi paikallistaa hirven koiran kiinteässä haukussa alle 100 m. Ylituomari voi puhuttelussaan tarkentaa kohtaa päivän sää- ja keliolosuhteiden mukaan.

Ampumatilaisuus voidaan ottaa myös siirtyvän haukun jälkeen uudesta kiinteästä haukusta toisessa maastokohdasta uudella lähestymisellä.

Haukkutyöskentelyn laatu pisteytetään seuraavasti:

	Työskentely- aika	Kiinteä haukkuaika	Pisteet
Vähintään 3 ampumatilaisuutta sekä vähintään 3 karkkoa	300	200	10
Vähintään 3 ampumatilaisuutta sekä vähintään 3 karkkoa	270	180	9
Vähintään 2 ampumatilaisuutta sekä vähintään 2 karkkoa	240	150	8
Vähintään 2 ampumatilaisuutta sekä vähintään 2 karkkoa	200	120	7
Vähintään 1 ampumatilaisuus sekä vähintään 1 karkko	120	90	6
Seisontahaukkua vähintään 90 min	-	90	5
Seisontahaukkua vähintään 60 min tai haukkuaika vähintään 120 min (siirtyvä haukku mukaan lukien)	-	60 (120)	3-4
Seisontahaukkua vähintään 20 min tai haukkuaika vähintään 60 min (siirtyvä haukku mukaan lukien)	-	20 (60)	1-2
Seisontahaukkua alle 20 min ja haukkuaika alle 60 min (siirtyvä haukku mukaan lukien)	-	<20 (60)	0
Ei seisontahaukkua			-

5. SEURAAMINEN (X 1,0)

Seuraamishalukkuudella tarkoitetaan sitä, kun koira seuraa pakenevaa hirveä ja yrittää saada siihen uudelleen kontaktin.

Pakenevalla hirvellä tarkoitetaan:

- jonka ryhmä karkottaa
- joka pakenee välittömästi löydöstä
- joka karkkoa itsestään tai
- joka karkkooa jonkun sivullisen häiriön aiheuttamana

Seuraaminen arvostellaan todetun seuraamismatkan mukaan, ei linnuntietä.

Jos koira voimakkaan karkon jälkeen ottaa yhteyttä ryhmään mutta heti omasta aloitteesta palaa seuraamaan, ei se vaikuta negatiivisesti arvosteluun.

Taulukon minimivaatimukset matkojen osalta tulee täyttyä, kun suoritus pisteytetään, mutta maasto otetaan arvostelussa huomioon.

Siirtyvä haukku ei ole pakenevan hirven seuraamista. Haukku tulkitaan siirtyväksi silloin kun hirvellä on selkeä kulkusuunta siirtymisessä.

Siirtyvä haukku muuttuu karkoksi, kun haukkutiheys alenee huomattavasti tai koira lakkaa haukkumasta ja liikkeellä on selkeä suunta.

Ilman paikanninta tehdyssä koesuorituksessa, käytetään taulukossa annettuja aikoja seuraamisen arvostelussa.

Jos seuraaminen keskeytyy johonkin esim. luonnonesteeseen, on se kirjattava huomautuksiin.

Seuraaminen pisteytetään seuraavasti:

10 p	Seuraamista yhteensä vähintään 5 km, tai yli 60 min
9 p	Seuraamista yhteensä vähintään 4,5 km, tai 50-59 min
8 p	Seuraamista yhteensä vähintään 4 km, tai 40-49 min
7 p	Seuraamista yhteensä vähintään 3,5 km, tai 30-39 min
6 p	Seuraamista yhteensä vähintään 3 km, tai 20-29 min
5 p	Seuraamista yhteensä vähintään 2,5 km, tai 10-19 min
4 p	Seuraamista yhteensä vähintään 2 km, tai 7-9 min
3 p	Seuraamista yhteensä vähintään 1,5 km, tai 5-6 min
2 p	Seuraamista yhteensä vähintään 1 km, tai 3-4 min
1 p	Seuraamista vähintään 0,5 km, tai 1-2 min
0 p	Koira ei seuraa pakenevaa hirveä
-	Ei voida arvostella

6. PYSÄYTTÄMINEN (X 1,0)

Pysäyttämällä tarkoitetaan koiran kykyä pysäyttää pakeneva hirvi ja saada siitä uusi kiinteä seisontahaukku (karkon pitää olla vähintään 0,1 km). Jokaisen uusintahaukun välissä tulee olla karkko.

Uusintahaukun (kiinteän KH) tulee kestää vähintään 10 min.

Uusintahaukku, joka sisältää siirtyvää haukkua, kirjataan kestoltaan pisimmän kiinteän haukun mukaan.

Jos uusintahaukku on kokonaan siirtyvää, merkitään se alle 10 min UH:ksi.

Isojen aukkojen, soiden sekä selvien tiealueiden ylitys katkaisee kiinteän haukun (jatkuu karkkona tai siirtyvänä haukkuna).

Jotta koiran kykyä pysäyttää pakeneva hirvi testattaisiin riittävästi, tulee ryhmän toistuvasti karkottaa hirvi. Ensimmäisellä kerralla karkko annetaan varovasti ja riittävän etäältä.

Seuraavilla kerroilla pyritään antamaan voimakkaampi karkko, jotta hirvälle saadaan enemmän vauhtia. Karkon voimakkuus suhteutetaan hirven käyttäytymiseen ensimmäisellä karkolla.

Kiitettäviin pisteisiin vaaditaan haukku erän lopussa. Joko kiinteä tai siirtyvä haukku

”erän lopussa” tarkoittaa sitä, että 300 min on kulunut ensimmäisestä löydöstä tai pimeys (2 h) on keskeyttänyt arvostelun.

Pysäyttäminen pisteytetään seuraavasti:

10 p	30 KH	30 KH	10 KH	KH erän lopussa
9 p	30 KH	30 KH	alle 10min UH	SH erän lopussa
8 p	30 KH	30 KH		
7 p	30 KH	10 KH		
6 p	30 KH	alle 10min UH		
5 p	1 x 30 KH t a i 2 x 10 KH			
4 p	10 KH	alle 10min UH		
3 p	10 KH			
2 p	Alle 10 min UH			
1 p	Pysäytysyrityksiä tai koira seuraa mutta ei uusintahaukku			
0 p	Koira ei seuraa pakenevaa hirveä			

7. HAUKKUAIKA (X 1,0)

Haukkuaikaan lasketaan sekä kiinteä että siirtyvä haukku minuutin tarkkuudella. Alle kahden minuutin (2 min) tauot lasketaan haukkuaikaan.

Useamman löydön tapahtuessa lasketaan haukkuajat yhteen.

Haukkutyöskentelyllä tarkoitetaan sitä osaa työskentelystä, jolloin tuomari toteaa koiran haukun.

Haukkuaika pisteytetään alla olevan taulukon mukaisesti.

Jos yhteenlaskettu haukkuaika alittaa 20 min, annetaan 0 pistettä.

Haukkuaika min	20	40	60	80	100	120	140	160	190	220
Pisteet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

8. HAUKUN KUULUVUUS (X 0,5)

Kuuluvuuden arvostelussa otetaan huomioon sää, tuuli, lumi ja maasto-olosuhteet. Alla oleva pisteytysohje koskee normaaleja olosuhteita.

Haukun kuuluvuutta tulee testata riittävästi.

Kiitettäviin pisteisiin vaaditaan vähintään 180 min haukkuaikaa.

Jos haukkuaikaa on alle 20 min kuuluvuutta ei arvostella.

Haukun kuuluvuus arvostellaan seuraavasti:	
Kiitettävä kuuluvuus	9-10 p
Hyvä kuuluvuus	7-8 p
Tyydyttävä kuuluvuus	5-6 p
Välttävä kuuluvuus	3-4 p
Heikko kuuluvuus	1-2 p
Haukkuaika alle 20 min	0 p
Ei voida arvostella	-

9. HAUKUN TIHEYS JA PEITTÄVYYS (X 0,5)

Tavoitteena on mitata haukun tiheys ja miten tasaisesti sekä peittävästi koira haukkuu ilman taukoja.

Tasaisuus on yhtä tärkeä kuin tiheys ja sille tulee antaa sama painoarvo arvostelussa.

- Haukun tiheydellä tarkoitetaan haukahdusten lukumäärää minuutissa.
- Haukun peittävydellä tarkoitetaan sitä, että haukku on tasaista ilman jaksottaisuutta.
- Haukahdusten lukumäärä lasketaan täyden minuutin ajalta ja laskeminen toistetaan useita kertoja koeaikana. Pisteytys annetaan keskiarvon mukaan.
- Huomioitava myös haukkutyylin muutos ampumatilaisuutta otettaessa, tiheneekö vai harveneeko haukku.
- Jos haukkuaikaa on alle 20 min haukun tiheyttä ja peittävyttä ei arvostella.

- Haukun tiheyttä ja peittävyttä tulee testata riittävästi.

- Kiitettäviin pisteisiin vaaditaan vähintään 180 min haukkuaikaa.

Haukkutiheys	Tasainen	Jaksottainen	Häiritseviä taukoja
75 tai enemmän	10	9	7
65-74	9	8	6
55-64	8	7	5
45-54	7	5	4
25-44	4	3	2
alle 25	2	1	0

10. TOTTELEVAISUUS JA YHTEISTYÖ (X 1,0)

Tavoitteena on arvostella koiran kykyä totella ohjaajan komentoja ja halua pitää yhteyttä ohjaajaan.

Tottelevaisuutta testaan:

- a. Haun aikana (0-2 p)
- b. Työskentelyn aikana (0-5 p)
- c. Välittömästi työskentelyajan päätyttyä (0-3 p).

10 p suorituksessa ei sallita yhtään epäonnistunutta kutsua.

Jos työskentelyaika on alle 240 min tai koira ottaa oma-aloitteisesti yhteyttä enemmän kuin 2 kertaa niin annetaan enintään 6 p. Oma-aloitteiseksi yhteydenotoksi ei lasketa tilannetta missä ryhmä yrittää ampumatilaisuutta koiran ollessa tietoinen ryhmästä tai kun hirvi on näkössä.

“erän päättyessä / jälkeen” tarkoittaa sitä, että 300 min on kulunut ensimmäisestä löydöstä tai pimeys (2 h) on keskeyttänyt arvostelun. Koskee kohtia 10 b ja 10 c.

10 b kohta Yhteydenottojen välillä on oltava karkko tai siirtyvä haukku.

10 c kohta. Ylituomari määrittelee ajan, jonka kuluessa koira kytetään, josta voidaan antaa pisteitä ja samalla ilmoittaen ajan jonka voi käyttää koiran kiinni saamiseksi, sekä paluun koepaikalle.

10.a Haun aikana	0-2 p
Koira voidaan kytkeä hakulenkiltä palatessaan tai koira kutsutaan vähintään 0.1 km etäisyydeltä metsästä	2 p
Löytö ensimmäiseltä lenkiltä	1 p
Koiraa ei voitu kytkeä	0 p

10.b Hirvityöskentelyn aikana	0-5 p
Koira voidaan kytkeä haukusta ja se tulee heti kutsusta. Testataan kaksi kertaa, joista ensimmäinen ennen 150 min työskentelyaikaa ja työskentely jatkuu yhteydenoton jälkeen.	5 p
Koira voidaan kytkeä haukusta kerran kutsusta ja työskentely jatkuu yhteydenoton jälkeen.	4 p
Kutsuttaessa koira haukulta, tulee epäroinnin jälkeen ja työskentely jatkuu yhteydenoton jälkeen. Koira ottaa yhteyttä seuraamisen aikana ja työskentely jatkuu yhteydenoton jälkeen uusintahaukulla.	3 p
Koira saadaan kytkettyä toistuvien yritysten jälkeen haukulta ja työskentely jatkuu yhteydenoton jälkeen. Koira palaa pakenevan hirven perästä määrätietoisesti takaisin kulkemaansa reittiä, jolta koira kytketään. Mikäli koira ottaa yhteyttä seuraamisen aikana, eikä saa uusintahaukkuu.	2 p
Koira on työskentelyssä erän jälkeen, mutta ei ole kytkettävissä	1 p
Koira ei ole kytkettävissä eikä työskentele erän päättyessä	0 p

10.c Koe-erän lopussa	0-3 p
Koira kytketään kutsusta haukusta erän päättyessä	3 p
Koira kytketään kutsusta seuraamisesta erän jälkeen. Koira aloittaa haukun erän jälkeen ja tulee kutsusta pois.	2 p
Koira haukkuu erän päättyessä, mutta ei ole kytkettävissä	1 p
Koiralla ei ole haukkuu erän päättyessä, tai koira noudetaan	0 p
Ei voida arvostella-	-

KOIRAKOHTAISEN KOEPÖYTÄKIRJAN TÄYTTÖOHJE

Kokeen järjestäjä:

- järjestävän yhdistyksen rekisteröity nimi

Koepaikka:

- koeluvassa mainittu kokeen järjestämiskunta

Koemaaston paikkakunta:

- kunta, jonka alueella koiralle arvottu maasto sijaitsee

Aika:

- koepäivä

Koiran nimi, rekisterinumero ja syntymäaika:

- rekisterikirjasta täydellisenä

Rotukoodi:

- rodulle vahvistettu koodi ja sukupuoli (esim. 242/2)

Rokotukset:

- tarkistettava rekisterikirjasta tai rokotustodistuksista rokotuspäivämäärä ja rokotusten voimassaolo, tarkistus merkitään tehdyksi rastittamalla

Tunnistusmerkintä:

- tarkistettava kaikilta koirilta rekisterikirjasta, tarkistus merkitään tehdyksi rastittamalla (lisäksi tarkistus koirasta Kennelliiton ohjeiden mukaan)

Koiran emän nimi ja rekisterinumero:

- rekisterikirjan mukaiset tiedot rekisterinumeroineen

Omistajan nimi:

- omistajan nimi tai omistajien nimet

Kotipaikka:

- koiranomistajan kotikunta

Lähiosoite ja postinumero ja -toimipaikka:

- tarkka postiosoite ja postitoimipaikka postinumeroineen

Yhteenveto koetapahtumista:

A Hakemaan:

Se kellonaika, jolloin koira päästettiin hakemaan.

B Hirvi löytyi klo:

Se kellonaika, jolloin tuomariryhmä totesi koiran löytäneen hirven.

C Hakuaika:

Se aika minuuteissa, jonka koira käytti hakuun irtilaskun ja hirven löytymisen välillä.

D Haun aikana kuljettu matka:

Ryhmän kulkema matka (jalkautuminen) kilometreinä irtilaskun ja hirven löytymisen välillä.

E Löytömatka/etäisyys ryhmästä km:

Löytömatka on koiran kulkema matka löytölenkillä tai jos paikannin ei käytössä, niin löytömatka on todettu löytöpaikan etäisyys tuomariryhmästä löytöhetkellä. Lisäksi merkitään aina etäisyys ryhmästä löytöhetkellä (esim. 1,5 / 0,8 tai 0,8 / 0,8).

F Haukkua löytöpaikalla min:

Aika, jonka haukku pysyy kiinteänä seisontana löytöpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä. Säde etäisyys löytöpaikasta löytöhaukun aikana km (esim. 89 / 0,4).

G Siirtyi 60 min aikana löydöstä km:

Yhteenlaskettu matka kilometreinä, jonka hirvi siirtyi löydön jälkeen 60 minuutin aikana. Jos siirtymiseen on erityinen syy, on se merkittävä huomautuksiin.

H Haukkuaika min:

Ryhmän kuulema yhteenlaskettu haukkuaika, jossa ei ole mukana virheeksi laskettavaa ajohaukkua. Kahta (2) minuuttia lyhyemmät katkot lasketaan mukaan haukkuaikaan.

I Kiinteää haukkua min:

Selvästi paikallaan pysyvän haukun määrä minuuteissa. Haukku katsotaan paikallaan pysyväksi, kun hirvi liikkuu ruokailunomaisesti pysyen samalla maastokuvilla

J Siirtyvää haukkua min:

Siirtyvän haukun määrä minuuteissa, johon ei ole laskettu mukaan kiinteän haukun määrää, eikä virheeksi luettavaa ajohaukkua.

K Ensimmäisen uusintahaukun pituus min:

Ensimmäisen uusintahaukun pituus minuutteina.

L Työskentelyaika min:

Yhteenlaskettu aika, jonka koira käyttää hirven haukkumiseen, pakenevan hirven seuraamiseen tai yhteydenottoihin. Työskentelyaika voi muodostua useammasta jaksosta.

M Työskentelymatka km:

Koiran hirven mukana kulkema matka työskentelyn aikana.

N Karkoituksia kpl:

Ryhmän toimesta suoritettujen karkoitusten ja jostain muusta syystä tapahtuneiden karkoitusten lukumäärä (kaikkien karkkojen lkm).

O Karkoitukset yhteensä km:

Yhteenlaskettu matka, jonka hirvi ja koira ovat siirtyneet karkoituksista varmuudella todettuna seuraamisena.

P Pisin haukkuun päättynyt seuraaminen km:

Pisin todettu yhtäjaksoinen matka, jonka koira seurasi hirveä karkon jälkeen saaden hirvestä uusintahaukun.

Q Uusintahaukut kpl:

Karkoitusten jälkeen saatujen uusintahaukkujen luku - määrä eroteltuna keston mukaan.

a) vähintään 30 min kestäviin

b) vähintään 10 min kestäviin (alle 30 min)

c) alle 10 min kestäviin

R Ampumatilaisuuksia kpl:

Tuomariyhmän jäsenten saamat ampumatilaisuudet, ei passitukset.

S Haukun peittävyys ja tiheys:

Haukahdusten tiheys laskettuina haukahduksina minuuteissa. Tiheys lasketaan täyden minuutin ajalta useita kertoja työskentelyn aikana, haukkutiheytenä ilmoitetaan saatu keskiarvo.

T Koira palaa pakenevan hirven seur. kpl:

Koira palaa karkon seuraamiselta ryhmän luokse. Kyseessä ei ole yhteydenotto, koska koira ei jatka välittömästi työskentelyä.

U Yhteydenotot kpl:

Ohjaajaan tai ryhmään tapahtuneet yhteydenotot hirvityöskentelyn aikana (yhteydenotto = koira jatkaa työskentelyä yhteydenoton jälkeen).

V Koe lopetettiin klo:

Se kellonaika, jolloin koe-erä päättyi tai se kellonaika, jolloin ryhmä totesi arvostelun päättyneeksi (vajaa erä).

W Lumipeite cm:

Koemaastossa olevan lumen keskivahvuus.

X Koira kytkettiin klo:

Se aika, jolloin ohjaaja, ryhmään kuuluva tai sivullinen kytki koiran kokeen päätyttyä.

Y Hirvitiheys 1...3:

Ryhmän arvio koemaaston hirvitiheydestä:

1 = heikko, 2 = kohtalainen, 3 = hyvä

Z Hirvien määrä ja laatu:

Ryhmän selvittämä hirvien lukumäärä, ikä ja suku - puoli (työskentelyn kohteena olleet hirvet). Esim. merkintä "1+1+1", "1+2", "1" jne.

Å Hirvien määrä alueella (kpl/ha):

Ryhmän arvio koealueen hirvimäärästä (kpl) ja koemaaston alueen koko (ha) tai arvioitu hirvitiheys kpl/1000 ha.

L1 Haukkuun päättäneet karkot yht. km:

Yhteenlaskettu matka, jonka hirvi ja koira ovat siirtyneet karkoituksista varmuudella todettuina seuraamisina, jotka ovat päättäneet uusintahaukkuihin.

L2 Testattu haukun kuuluvuus km:

Ryhmän testaama maksimietäisyys, minne haukku kuuluu.

L3 Koira noudetaan hakulenkiltä krt:

Koiran noutokerrat hakulenkiltä.

RASTITUS

Vain todettu rastitetaan. Ei olettamuksia eikä luuloja.

Kytkeminen

Rastitetaan kaikki ne kohdat, joiden toteutuminen voidaan todeta koe-erän aikana.

Haku

Rastitetaan kaikki ne kohdat, joiden toteutuminen voidaan todeta koe-erän aikana.

Koe-erän päättyessä

Rastitetaan yksi vaihtoehto. Jos ”jokin muu tilanne” niin laitetaan selvitys huomautuksiin.

Vajaan erän syy

Rastitetaan yksi vaihtoehto. Jos kyseessä jokin muu kuin pimeys, niin laitetaan selvitys huomautuksiin.

Vesi

Rastitetaan vain todettu tai jätetään tyhjäksi.

Vainu

Rastitetaan vain todettu tai jätetään tyhjäksi.

Ilmavainu: koira käyttää selvästi ilmavainua

Jälkivainu: koira käyttää selvästi jälkivainua

Virheet

Rastitetaan vain todettu tai jätetään tyhjäksi.

ROTUJÄRJESTÖJEN HYVÄKSYMÄT TOIMINTAOHJEET

Hyväksytty rotujärjestöissä SHHJ, SPJ, SLJ 1.10.2020.

Voimassa 1.8.2023

1. PALKINTOTUOMARIN TOIMINTAOHJE

1. Saavu ajoissa koepaikalle. Esitä koepaikalla tuomarikortti ja todistus jäsenyydestä.
2. Varaa mukaasi vuodenaikaan sopiva varustus.
3. Varaa kello, kompassi, kynä, kumi, sääntökirja ja mahdollinen koemaaston kartta mukaan.
4. Selvitä oppaan kanssa kulkusuunnitelma ja tee päätös erän aloittamisesta.
5. Sovi koiranohjaajan kanssa ryhmän kulkusuunnasta ja -nopeudesta.
6. Arvostelu ja maastokortin (arvostelukortin) täyttö suoritetaan koemaastossa.
7. Ryhmätuomarina toimiessasi johdat koeryhmää ja teet päätökset kokeen aikana Koiran riittävästä arvostelusta.
8. Voit käyttää paikanninta koiran arvosteluun, mikäli paikanninta on päätetty kokeessa käyttää.
9. Selvitä maastossa tulkinat ja tapahtumat koiranohjaajalle reaaliaikaisesti.
10. Esitä koe-erän jälkeen maastokorttisi koiranohjaajalle ja pyydä siihen kuittaus. Allekirjoita maastokortti.
11. Esitä selvitys ylituomarille kokeen kulusta.
12. Neuvottele tarvittaessa ylituomarin kanssa tulkinnoista ja pisteistä.
13. Mikäli toimit samalla oppaana kokeessa, huomioi oppaan ohjeet ja tehtävät.
14. Noudata ylituomarin antamia ohjeita.

2. OPPAAN TOIMINTAOHJE

1. Selvitä ennen koetta, koealueen laajuus ja ne alueet, joille voit tarvittaessa mennä.
2. Hanki etukäteen käyttöösi koealueen ja lähiseutujen kartta. Varaa kompassi ja vuodenaikaan sopivat maastovarusteet.
3. Selvitä naapurikoeryhmien kanssa mahdollinen yhteentörmäysvaara.
4. Selvitä koiranohjaajalle ja tuomariryhmälle kulkusuunnitelma ja oletetut hirven oleskelualueet.
5. Sopeudu ryhmän tarkoituksenmukaiseen kulkujärjestykseen.
6. Hirven löytyessä pyri paikantaman mahdollisimman tarkasti ryhmän sijaintipaikka ja haukun alkamispaikka.
7. Hirven karkotessa koeta arvioida ne mahdolliset alueet, jonne hirvi karkkoo. Opasta koeryhmä mahdollisimman nopeasti uudelle haukkupaikalle tai oletetulle haukkualueelle.
8. Kokeen päätyttyä ohjaa ryhmä pois maastosta ja avusta koiranohjaajaa koiran kytkemisessä. Tee päätös mahdollisesta hirven karkottamisesta.
9. Noudata ylituomarin antamia ohjeita.

3. KOIRANOHAJAJAN TOIMINTAOHJE

1. Ohjaaja on koiranomistajan(jien) edustaja maastossa.
2. Ilmoittaudu kokeeseen järjestäjän hyväksymällä tavalla ja maksa ilmoittautumismaksu.
3. Esitä koetoimikunnalle koiran rekisterikirja, rokotustodistukset ja mahdolliset muut tarvittavat asiapaperit.
4. Osallistu ylituomaripuhutteluun. Varaa koepäivää varten tarvittavat varusteet.
5. Noudata ylituomarin antamia ohjeita.
6. Kuljeta koeryhmä maastoon.
7. Ohjaajan on oltava maastossa koko koe-erän ajan ja vastattava koiran ohjauksesta, Koeryhmän ulkopuolinen apu on kielletty.
8. Tee oppaan ja tuomareiden kanssa kulkusuunnitelma.
9. Opasta tuomaria koirasi paikantimen käyttöön ja anna tuomarin, niin halutessaan seurata Paikantimesta koiran liikkeitä.
10. Kerro mielipiteesi ja arviosi ryhmän tulkinnoista heti kunkin tapahtuman jälkeen, kun esim. matkoista ja ajoista maastossa keskustellaan.

11. Saat kytkeä koiran palkintotuomarin luvalla sekä luopuessasi kokeesta tai koiran joutuessa erityiseen vaaratilanteeseen.
12. Allekirjoita tuomarin esittämä maastokortti.
13. Erän jälkeen järjestä koeryhmä kokeen keskuspaikalle.
14. Pyri olemaan läsnä, kun koeryhmä luovuttaa maastokortit ylituomarille.
15. Osallistu kokeen päätöstilaisuuteen.

KOETOIMIKUNNAN JA VASTAAVAN KOETOIMITSIJAN TOIMINTAOHJE

1. Varaa kokeen keskuspaikan, mahdollisen ruokailun, huomioiden peseytymispaikka ja varusteiden vaihtomahdollisuuden.
2. Selvittää montako koiraa kokeeseen voidaan ottaa.
3. Ottaa yhteyden ylituomariin ja sopii ylituomaripuhuttelun ajankohdasta.
4. Varaa koemaastot ja sopii koerauhasta. Varmistaa, että koetta varten on olemassa varamaasto, opas ja tuomari.
5. Varaa koetarvikkeet ja mahdolliset palkintoesineet.
6. Varaa koesihteerin, joka toimii yhteistyössä ylituomarin kanssa.
7. Tarkastaa koirien rekisterikirjat, rokotustodistukset ja palkintotuomareiden tuomarioikeudet ylituomarin ohjeiden mukaisesti.
8. Tekee kokeen arvonta- ja tulostaulun. Varaa keskuspaikkaan näkyville kartan, josta ilmenee koemaastojen sijainti ja etäisyys keskuspaikasta.
9. Sijoittaa tuomarit koemaastoihin. Selvittää ennakkoon mahdollisesti esille tulevat jääviydet.
10. Järjestää maastoarvonnan ylituomarin ohjeiden mukaisesti.
11. Järjestää ylituomarin kuljetuksen ja opastuksen mahdolliseen maastoon menoon.
12. Valmistelee ja järjestää kokeen palkintojenjako- ja päätöstilaisuuden, jossa huomioi kaikki kokeen järjestelyihin vaikuttaneet osapuolet.
13. Vastaa siitä, että koirakohtaiset pöytäkirjat ja koepöytäkirja lähetetään sähköisesti tarkastettavaksi. Järjestää maastokorttien säilytyksen ja arkistoinnin vähintään yhden vuoden ajaksi.
14. Julkaisee kokeen tulokset.
15. Koetoimikunta ja sen jäsenet ovat vastuullisessa tehtävässä koko kokeen ajan.

4. HIRVENHAUKKUKOKEIDEN YLITUOMARIN TOIMINTAOHJE

1. Sovi koetoimikunnan kanssa avaustilaisuuden ja koepäivän aikataulusta.
2. Saavu ajoissa koepaikalle. Esitä koetoimikunnalle ylituomarikortti, todistukset SKL:n ja rotujärjestön jäsenyydestä.
3. Tarkasta koetoimikunnan avustuksella koirien tunnistusmerkinnät ja rokotukset, sekä Palkintotuomareiden tuomarioikeudet ja jäsenyydet.
4. Valvo arvonnin suoritus. Ennen arvonnin tuloksen julistamista tarkista tuomareiden jääviyskysymys ja tiedustele, onko kenelläkään huomautettavaa.
5. Pidä ylituomaripuhuttelu. Selvitä oleelliset kokeeseen liittyvät asiat, anna ohjeet erikoisolosuhteiden huomioimisesta ja muista käytännön asioista. Määrittele irtilaskun ja pimeän tulon ajankohta sekä ohjeista koiran kytkeminen erän jälkeen.
6. Valvo tuomariryhmien työskentelyä maastossa ilmoittamatta siitä etukäteen. Älä häiritse koirien työskentelyä maastossa liikkuessasi.
7. Koesuorituksen jälkeen ota tuomariryhmä kokonaisuudessaan vastaan. Pehdy kokeen tapahtumiin ja niiden vaikutukseen kokonaisuus huomioiden. Epäselvissä tapauksissa kuuntele myös koiranohjaajan mielipide. Valvo, että arvostelu tapahtuu sääntöjen ja arvosteluohjeiden mukaan.
8. Erimielisyyksien ilmetessä noudata SKL:n muutoksenhakuohjeita.
9. Tee ylituomarikertomus.
10. Ennen kuin hyväksyt pöytäkirjat lähetettäväksi eteenpäin varmista niissä olevien tietojen oikeellisuus.
11. Pidä kokeen päätöstilaisuus ja julkaise tulokset.
12. Mikäli koe joudutaan siirtämään tai perumaan toimi SKL:n yleisten ohjeiden mukaisesti.

13. Koko koekauden kestävässä kokeessa:

Ohjeista koeryhmä koesuoritusta edeltävänä päivänä.

Koemaastojen on sijaittava sellaisella etäisyydellä, että voit halutessasi seurata ryhmien työskentelyä maastossa.

Kokeen päätteeksi täytä(tä) koeasiakirjat, vahvista ja julkaise tulokset.

Koirakohtaiset pöytäkirjat ja koepöytäkirja lähetetään sähköisesti viikon sisällä tarkastettavaksi.

HIRVIKOIRIEN JÄLJESTÄMISKOKEIDEN KOEOHJEET (HIRV-J)

Voimassa 1.8.2017 alkaen.

YLEISET OHJEET

1. KOKEEN JÄRJESTÄMINEN JA KOKEESEEN OSALLISTUVAT KOIRAT

Kokeen järjestäjänä toimii kennelpiiri. Järjestelyistä huolehtii kennelpiirin valitsema koetoimikunta, esimerkiksi kennelpiirin hirkkoirajaosto.

Jokainen koesuoritus on oma kokeensa, josta täytetään myös koepöytäkirja. Kokeen tulee tapahtua siten, että rauhoitettuja riistaeläimiä ei häiritä.

Koe voidaan järjestää myös metsästyksen yhteydessä. Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan riittävä arvostelu ennen kaatoa. Koira on pidettävä kytkettynä koko kokeen ajan.

Koe tulee suorittaa vahingoittumattomalla eläimellä.

Kokeeseen saavat osallistua ne rodut, joilla on osallistumisoikeus hirvenhaukkukokeeseen sekä muista roduista ne koirat, joilla on vähintään yksi hyväksyty tulos vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeesta.

2. ILMOITTAUTUMINEN JA SUORITTAMINEN

Kokeeseen ilmoittaudutaan ylituomarille puhelimitse, ennen arvostelu aloittamista. Arvostelu katsotaan aloitetuksi, kun koira ohjataan koiranomistajan hankkimassa maastossa eläimen jäljelle. Jäljitettävän jäljen tulee olla vähintään kaksi tuntia vanha.

Ilmoittautuminen tehdään sen kennelpiirin ylituomarille, jonka alueella arvostelu aloitetaan. Koira, joka on hyväksytysti läpäissyt kokeen, ei voi ilmoittautua uuteen kokeeseen.

3. OSALLISTUMISMAKSU

Kennelpiiri voi periä kultakin osallistuvilta koiralta kohtuulliseksi katsottavan osanottomaksun. Osanottomaksun tarkoitus on peittää kokeen järjestelyistä aiheutuvat yleiskulut.

3. YLITUOMARI

Koetta johtaa Kennelliiton hyväksymä jäljestämiskokeen koulutuksen saanut hirvenhaukkukokeen tai vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeen (VAHI) ylituomari. Ylituomarin on oltava Kennelliiton ja rotujärjestön (Suomen Pystykorvajärjestön SPJ, Suomen Harmaahirvikoirajärjestö SHHJ tai Suomen Laikajärjestö SLJ) jäsen.

Kukin kennelpiiri nimeää koekaudelle tarpeelliseksi katsomansa määrän ylituomareita.

Ylituomari tarkistaa purkutilaisuudessa koirien rekisterikirjat, rokotustodistukset ja palkintotuomareiden tuomarioikeudet, jäsenyydet ja jääviydet. Ylituomari valvoo, ettei kokeeseen osallistu koiria, joiden rokotukset ja tunnistusmerkintä ei ole kunnossa.

4. PALKINTOTUOMARIT

Maastossa arvostelun kirjaa HIRV ylituomari tai yksi pätevä HIRV palkintotuomari, jolla tulee olla hyväksytysti suoritettu hirvikoirien jäljestämiskokeen (HIRV-J) lisäkoulutus. Lisäkoulutus merkitään hirvenhaukkukokeen palkintotuomarikorttiin. Kennelpiiri pitää rekisteriä hirvikoirien jäljestämiskokeen lisäkoulutuksen saaneista henkilöistä.

5. KOIRIEN ARVOSTELU

Palkintotuomari arvostelee koiran suorituksen. Lopputulos on joko hyväksytty tai hylätty.

Pisteitä ja palkintosijoja ei anneta. Koiran arvostelun jälkeen tuomarin on annettava välittömästi selvitys koetapahtumista ylituomarille. Viikon kuluessa koesuorituksesta tehdään koepöytäkirja ja koirakohtainen pöytäkirja olipa suoritus hyväksytty tai hylätty.

6. TULOSTEN KIRJAAMINEN

Koepöytäkirjaan merkitään rastituksella millä eläimellä koe on suoritettu: Hyväksyttäviä ovat Hirvi, Kauris, Valkohäntäpeura, Karhu, Ilves, Susi ja Villisika.

HIRVIKOIRIEN JÄLJESTYSKOKEIDEN ARVOSTELU-, TOIMINTA- JA TULKINTAOHJEET

1. ARVOSTELUPERUSTEET

1.1. Tarkoitus

Kokeen tarkoitus on arvostella koiran halukkuus, taito ja sitkeys jäljestää eläimen jälkiä sekä koiran sopivuus eläimen jäljestämiseen.

1.2. Läpivieminen

Kokeen läpiviemiseksi vaaditaan vähintään 8 m pituinen jälkinaru. Koiran ja ohjaajan etäisyys on pääsääntöisesti oltava yli 5 metriä.

Vaikeakulkuisessa maastossa koiranohjaaja saa tilapäisesti päästää otteen narusta tai pitää sen lyhyemmällä etäisyydellä. Koiralla on oltava jäljestämisvaljaat tai normaali kaulapanta. Kiristys- tai piikkipantaa ei hyväksytä.

Ohjaaja ei saa ohjata koira. Kokeen saa suorittaa lumikelillä, mutta lumipeite ei saa olla yli 10 cm paksu.

1.3. Koeaika

Koeaika on vähintään 90 min. jäljestämisen aloittamisesta ja jatkuu niin kauan kunnes tuomari varmuudella on voinut todeta, että koira pystyy jäljittämään eläintä.

2. ARVOSTELUKOHDAT JA NIIDEN KERTOIMET

1. Taito kulkea jälkinarussa.....0–10 p kerroin 1,0
2. Jäljestystaito.....0–10 p kerroin 2,0
3. Tehokkuus.....0–10 p kerroin 1,0
4. Omatoimisuus.....0–10 p kerroin 1,0

3. ARVOSTELUPISTEET

- Erinomainen suoritus.....9–10 p
Erittäin hyvä suoritus.....7–8 p
Hyvä suoritus.....5–6 p

Tyydyttävä suoritus.....3–4 p
Huono suoritus.....0–2 p

4. ARVOSTELUKOHDAT

Kohta 1. Taito kulkea jälkinarussa (kerroin 1,0)

Koiran on työskenneltävä rauhallisesti ja äänettömästi jälkinarussa. Se ei saa kiskoa eikä vetää jälkinarussa niin kovaa, että jälkityöskentely vaikeutuu tai että ohjaajan on vaikea ennakoida tapahtumia koiran edessä olevassa maastossa.

Koira työskentelee rauhallisesti ja äänettömästi jälkinarussa	9–10 p
Koira vetää jälkinarussa lyhyehköjä jaksoja	7–8 p
Koira vetää jälkinarussa pitkiä jaksoja	5–6 p
Koira kiskoo ja vetää niin kovaa jälkinarussa, että jäljestystehtävä vaikeutuu huomattavasti	3–4 p
Koira kiskoo ja vetää niin kovaa jälkinarussa, että jäljestystehtävää ei voida suorittaa hyväksytysti	0–2 p

Kohta 2. Jäljestystaito (kerroin 2,0)

Koiran on esitettävä kiinnostusta, halukkuutta ja kykyä jäljittää tuoreita eläimen jälkiä. Koiran pitää seurata tarkasti jälkeä niin kauan kun ohjaaja haluaa. Muu riista tai poro ei saa häiritä koiraa. Koira ei saa luopua jäljestä vaihtamalla toisen eläimen leikkaavaan (risteävään) jälkeen, pienehköt poikkeamat voidaan hyväksyä. Jos koira huolimatta siitä että se on palautettu leikkaavalta jäljeltä, ei jatka jäljestämistä alkuperäisellä jäljellä, niin tuomari ei saa hyväksyä suoristusta.

Jos koira vainuaa eläimen jäljen läheisyydessä ja vielä merkkää sen, on se laskettava koiran ansioksi.

Koiran on käytettävä aistejaan paikallistaessaan eläintä. Jos koira työskennellessä pysähtyy hetkeksi korkeammalle maastokohdalle kuuntelemaan tai haistelemaan tuulesta tai muuta sellaista tai tuijottamaan eläimen oletettua olinpaikkaa, nämä on katsottava koiran ansioksi. Koiran pitää aluksi jäljittää vähintään 30 min. ajan. Tämän jälkeen koeryhmä pitää tauon jäljen sivussa. Tällöin koiralla ei saa olla vainua jäljestä ja etäisyyden jälkeen on oltava vähintään 100 m. Tauon pituuden on oltava vähintään 30 min., jonka jälkeen jäljestystä jatketaan vähintään 30 min. ajan tai pitempään, kunnes tuomari on kyennyt

toteamaan koiran jäljestämiskyvyn. 30 min. tauko on tapa jäljitellä käytännön jäljestämistyötä, jossa passimiehet sijoitetaan uusille paikoille eläimen siirrettyä pois metsästysalueelta. Jäljestystä ei koskaan saa lopettaa polulle tai tielle, vaan sitä on jatkettava reilusti tien toiselle puolelle.

Koira jäljestää erinomaisella tavalla, rauhallisesti ja määrätietoisesti ilman poikkeamia jäljeltä ja koiralla on hyvä kontrolli edessä olevasta maastosta. 9–10 p

Koira jäljestää hyvin, rauhallisesti ja määrätietoisesti pienin poikkeamin jäljeltä, selvittää pienet hukat nopeasti. 7–8 p

Koira jäljestää hyvin, poikkeaa jäljeltä muutaman kerran, hukkaa kerran, mutta pystyy itsenäisesti tai ohjaajan avulla löytämään jäljen ja kykenee suorittamaan työnsä loppuun. 5–6 p

Koira jäljestää hyväksytysti, hukkaa kuitenkin jäljen muutaman kerran, mutta pystyy itsenäisesti tai ohjaajan avulla löytämään jäljen ja kykenee suorittamaan työnsä loppuun. 3–4 p

Koira hukkaa jäljen lyhyen työskentelyn jälkeen ja on haluton etsimään jälkeä ja/tai haluton jatkamaan jäljestämistä. 0–2 p

Kohta 3. Tehokkuus (kerroin 1,0)

Koiran on työskenneltävä sulavasti ja sopivalla vauhdilla, jolla se voisi toimia tehokkaasti myös käytännön jäljestystilanteessa. Koira ei saa edetä liian lujalla vauhdilla, jottei se väsytä itseänsä liian nopeasti. Se ei myöskään saa jäljestää niin hitaasti että työ kestää huomattavan kauan tai että koira on koko ajan kannustettava etenemään.

Koira jäljestää erinomaisella tahdilla, sopeutuu maastoon ja toimii tehokkaasti. 9–10 p

Koira jäljestää erittäin hyvällä tahdilla. 7–8 p

Koira jäljestää hyvällä tahdilla. Etenee ajoittain liian nopeasti. 5–6 p

Koira jäljestää tyydyttävällä nopeudella. Etenee ajoittain hitaasti. 3–4 p

Koira jäljestää sopimattomalla tahdilla. Se on haluton, puuskuttaa tai etenee niin hitaasti, että sitä täytyy toistuvasti kehottaa. Ei voida hyväksyä jäljestyskoiraksi. 0–2 p

Kohta 4. Omatoimisuus (kerroin 1,0)

Koiran kyky omatoimisesti seurata jälkeä ja selvittää mahdolliset hukat. Koiran on työskenneltävä itsenäisesti ilman ohjaajan ohjausta jälkinarussa. Maltillinen hiljaisella äänellä annettu kannustus, apu ja tuki on hyväksytty.

Koira jäljestää itsenäisesti erinomaisella tavalla, rauhallisesti, hiljaisesti ja omatoimisesti ilman ohjaajan tukea ja apua. 9–10 p

Koira jäljestää erittäin hyvällä tavalla, tekee tarkistuslenkkejä hukan sattuessa, omatoimisesti ja itsenäisesti. Ainoastaan hiljaisella äänellä annettu tuki ohjaajalta on mahdollista. 7–8 p

Koira jäljestää hyvällä tavalla. Sillä on lieviä vaikeuksia kun eläin on tehnyt käännöksen. Tarvitsee jonkin verran apua ohjaajalta. Sillä ei ole kykyä täysin omatoimiseen työhön. 5–6 p

Koira jäljestää tyydyttävällä tavalla. Sillä on selviä vaikeuksia eläimen kääntäytyä, koira siksakkaa jäljellä. Hukkatyöskentely vie paljon aikaa ja vaatii myös ohjaajan tukea ja apua. 3–4 p

Koira jäljestää huonolla tavalla. Ohjaajan pitää koko ajan ohjata koiraa jälkinarulla ja kannustaa sitä jatkamaan jäljestystyötä. 0–2 p

5. VAATIMUKSET HYVÄKSYTTYYN TULOKSEEN HIRVIKOIRIEN JÄLJESTÄMISKOKEESSA

Käytössä ainoastaan tulokset: hyväksytty tai hylätty. Jotta koira saavuttaa hyväksytyt tulokset vaaditaan:
– että koira on koonnut vähintään 25 ansiopistettä

– että koiran ansiopisteet eivät mistään kohdasta alita 3 pistettä

LIITTEET

Liite 1

Kennelpiirien numerointi

Etelä-Hämeen kennelpiiri ry	01
Etelä-Pohjanmaan kennelpiiri ry	02
Kainuun kennelpiiri ry	03
Keski-Pohjanmaan kennelpiiri ry	04
Keski-Suomen kennelpiiri ry	05
Kymenläänin kennelpiiri ry	06
Lapin kennelpiiri ry	07
Varsinais-Suomen kennelpiiri ry	08
Pohjois-Hämeen kennelpiiri ry	09
Pohjois-Karjalan kennelpiiri ry	10
Pohjois-Pohjanmaan kennelpiiri ry	11
Pohjois-Savon kennelpiiri ry	12
Salpausselän kennelpiiri ry	13
Satakunnan kennelpiiri ry	14
Suur-Savon kennelpiiri ry	15
Uudenmaan kennelpiiri ry	16
Vasa Kenneldistrikt-Vaasan kennelpiiri rf	17
Ålands Kenneldistrikt rt	18
Helsingin Seudun kennelpiiri ry	19

Liite 2

Palkintotuomareiden koulutus ja pätevyminen sekä toiminta

I Palkintotuomareiden koulutus- ja pätevyisohjeet

Koulutuksen tarkoituksena on valmistaa päteviä ja vastuustaan tietoisia palkintotuomareita sekä arvostelutuomareita ja pyrkiä yhtenäistämään koe- ja kilpailuarvostelua sekä pitämään tuomareita kehityksen tasalla.

II Palkintotuomarille asetettavat vaatimukset

Hänen on oltava luonteensa ja arvostelukykynsä puolesta tähän tehtävään sopiva.

Omattava luontaisia taipumuksia ja riittävä fyysinen kunto kyseiseen tehtävään.

Arvosteluvastuussa olevan tuomarin (ryhmätuomarin) on oltava täysi-ikäinen 18 vuotta täyttänyt henkilö. Mikäli arvostelussa käytetään useampia tuomareita voi tuomariryhmän toisina tuomareina toimia 15 vuotta täyttänyt arvosteluoikeudet omaava henkilö.

Oltava perehtynyt ennen tuomarikoulutuksen aloittamista ao. koemuodon rotujen käyttöön metsästyksessä (metsästyskoirat) tai koiran käyttökoulutuksessa (muut). Lisäksi hänen on täytettävä mahdolliset koemuotokohtaiset lisävaatimukset. Suoritettava hyväksytysti virallinen koetuomarikurssi siihen sisältyvine harjoitusarvosteluineen ja loppukuulusteluineen.

Suoritettava hyväksytty vähintään kahta koetta koskeva ja kahdelle ylituomarille suoritettu käytännön harjoittelu koetuomarikokelaana em. kurssin jälkeen. Täytettävä Kennelliiton kulloinkin asettamat jäsenyysvaatimukset.

III Koulutus

A. Tuomarikurssien anominen ja järjestämisoikeus

Kyseisiä kursseja saavat järjestää kennelpiirit ja niiden jäsenyhdistykset, rotujärjestöt sekä liitot ja niiden jäsenyhdistykset. Kurssianomukset jätetään kennelpiireille, rotujärjestöille ja liitoille määräaikaiss ilmoituksia noudattaen. Anomuksesta tulee käydä ilmi aika, paikka, järjestäjä ja kurssinjohtaja. Ne kurssit, joissa tuomareiden

pätevöinnin suorittaa kennelpiiri on kurssilupa myös anottava kennelpiiriltä Muissa tapauksissa kurssiluvat myöntää rotujärjestö tai -liitot jäsenyhdistyksilleen. Kennelpiirien, rotujärjestöjen ja -liittojen ei tarvitse anoa omien kurssiensa lupia Kennelliitolta Kurseista ilmoitetaan ennen niiden pitämistä Kennelliiton ja tarvittaessa rotujärjestöjen sekä -liittojen julkaisuissa, ellei asiaa ole Kennelliiton erillispäätöksellä toisin määritelty.

B. Kurssien ohjelma ja koulutus

Kurssille osallistujien velvollisuus on tutustua etukäteen kurssimateriaaliin, jota saa järjestäjiltä.

Hakemuksen kurssille pääsystä tekee asiasta kiinnostunut itse tai jäsenyhdistys, jossa hän on jäsenenä, jos koemuotokohtaisesti ei toisin määrätä.

Kurssien johtajina ja heidän varamiehinään saavat toimia ko.

koemuotojen ylituomarit, ellei kennelpiirien, rotujärjestöjen ja -liittojen toimesta ole toisin päätetty. Rotujärjestöillä ja -liitoilla on oltava jokaista koemuotoa varten Kennelliiton hallituksen hyväksymä koulutusohje ja kurssiohjelma, jonka perusteella opetus ja käytännön harjoittelu suoritetaan.

Ajokokeen palkintotuomarikurssin teoreettinen osan pituus on vähintään 6 tuntia. Kurssin yhteydessä on suoritettava lisäksi käytännön harjoittelua ainakin yhden koepäivän aikana. Käytännön harjoittelu saadaan suorittaa myös kokeen yhteydessä kurssin johtajan valvonnassa, mutta samassa kokeessa ei vielä saa suorittaa kokelasharjoittelua. Teoreettisen osan päätteeksi on järjestettävä kirjallinen ja suullinen loppukuulustelu. Kurssin hyväksytysti suorittaneelle annetaan siitä todistus.

Hyväksytysti suoritettua kurssin jälkeen tuomarikokelas suorittaa kokeiden yhteydessä ohjeissa määritellyn määrän kokelasharjoitteluja vähintään kahden ylituomarin hyväksymänä. Näissä kokelasharjoitteluisissa on koira pystyttävä arvostelemaan kaikkien oleellisten ominaisuuksien / suoritusten osalta.

C. Tuomareiden päteväinti

Anomuslomakkeena päteväimiseksi käytetään tätä tarkoitusta varten laadittua kokelaskorttia. Anomuksen tulee sisältää kaikki siinä vaaditut tarpeelliset tiedot ratkaisua varten.

Arvostelu- tai palkintotuomarikortin 15 vuotta täyttäneelle jäsenyhdistyksensä jäsenelle myöntää kennelpiiri.

Palveluskoirakokeissa myöntäjänä on Palveluskoiraliitto ja vinttikoirakokeissa Vinttikoiraliitto. Arvostelu- tai palkintotuomari katsotaan pätevädyksi silloin, kun hänelle on hyväksytty ko. kokeen tuomarikortti.

D. Tuomareiden jatkokoulutus

1. Osallistuminen jatkokoulutukseen

Arvostelu- ja palkintotuomareiden velvollisuus on pysyä ajan tasalla tuomarehtävien hoidossa, jotta heille voitaisiin antaa uusia tehtäviä. Heidän on toimittava tuomarina, osallistuttava jatkokoulutustilaisuuteen tai toimittava ko. koelajin kilpailijana kahden viimeisen vuoden aikana. Rotujärjestöt ja liitot voivat määritellä asian tarkemmin koemuotokohtaisesti. Tuomareiden pätevyysien tarkistaminen kuuluu koetoimikunnalle ja kokeen ylituomarille.

2. Jatkokoulutuksen järjestäminen

Jatkokoulutustilaisuuksien anominen ja järjestäminen sekä niistä tiedottaminen suoritetaan kohdan III A mukaisesti.

Jatkokoulutuskursseja pyrittäköön järjestämään kaikkialla ko. rodun tai koemuodon harrastusalueella joka vuosi.

Jatkokoulutukseen osallistumisesta annetaan merkintä koetuomarikorttiin tai erillinen todistus.

Liite 3

Hirvenhaukkukokeen (HIRV), karhunhaukuntaipumuskokeen (KARH) ja hirtvikoirien jäljestämiskokeen (HIRV-J) ylituomari

1. YLITUOMARIKSI AIKOVALLE ASETETTAVAT YLEISET VAATIMUKSET

HIRV, KARH, HIRV-J ylituomariksi aikovan on:

- oltava Kennelliiton sekä Suomen Harmaahirvikoirajärjestön tai Suomen Pystykorvajärjestön tai Suomen Laikajärjestön henkilöjäsen.
- oltava päteväyry hirvenhaukkukokeen koetoimitsija.
- oltava luonteensa ja arvostelukykynsä puolesta tehtävään sopiva. Hänen on ymmärrettävä, mitä Kennelliiton myöntämä ylituomarin pätevyys häneltä edellyttää kaikessa hänen kenneltoiminnassaan: ylituomarina, palkintotuomarina, kouluttajana, koiranohjaajana jne.
- oltava riittävä fyysinen kunto ja henkiset ominaisuudet kyseiseen tehtävään.

- pystyttävä palkintotuomareiden ja koetoimihenkilöiden koulutukseen. Ylituomarilla on oltava hirvenhaukkukokeen ja karhunhaukkukokeen palkintotuomarikortti sekä voimassa oleva hirvenhaukkukokeen ja karhunhaukkukokeen arvostelu-oikeus.

2. YLITUOMARIKOULUTUKSEEN HAKEUTUMINEN

Ylituomarikoulutukseen hakeutuvan henkilön hyväksyy kennelpiiri, kennelpiirin omasta tai jonkun muun Kennelliiton jäsenyhdistyksen esityksestä peruskurssille ne henkilöt, jotka täyttävät edellä mainitut sekä mahdolliset rotujärjestöjen ennakoivalmennuksen lisävaatimukset. Kennelpiiri toimittaa ylituomarikoulutukseen hyväksymilleen henkilöille Kennelliiton ylituomarihakemuskavakkeen. Kennelpiirien näitä koemuotoja käsittelevien jaostojen tulee huolehtia siitä, että kennelpiirin ylituomaritarve on ajan tasalla sekä toiminnassa oleville ylituomareille riittää tehtäviä. Samalla tulee pyrkiä huolehtimaan myös, että koulutukseen esitetään iältään ja muilta ominaisuuksiltaan sellaisia henkilöitä, että he valmistumisensa jälkeen pystyvät toimimaan ylituomaritehtävissä usean vuoden ajan.

3. YLITUOMAREIDEN KOULUTUS

3.1. YLITUOMAREIDEN KOULUTUKSEN TARKOITUS

Koulutuksen tarkoituksena on kouluttaa päteviä ja vastuustaan tietoisia hirvenhaukkukokeen HIRV, KARH, HIRV-J ylituomareita.

3.2. YLITUOMARIKURSSIEN JÄRJESTÄMINEN

Ylituomareiden peruskursseja järjestävät kennelpiirit ja erikoistumiskoulutuksen Suomen Harmaahirvikoirajärjestön, Suomen Pystykorvajärjestön ja Suomen Laikajärjestön yhteinen koulutusvaliokunta. Kurseista järjestämisestä ilmoitetaan kennelpiireihin ennen niiden järjestämistä rotujärjestöjen hyväksymän toimintasuunnitelman mukaisesti.

3.3. UUSIEN YLITUOMAREIDEN KOULUTUS

Koulutus jakautuu viiteen (5) vaiheeseen:

3.3.1.1 Ylituomareiden peruskurssi kennelpiirien toimesta Suorittaa hyväksytysti rotujärjestöjen yhteisen koulutusvaliokunnan koulutuksen valintakokeen

3.3.1.2 Erikoistumiskoulutus 1. vaihe HIRV, KARH ja HIRV-J ylituomariksi rotujärjestöjen yhteisen koulutusvaliokunnan toimesta

3.3.1.3 Harjoittelut kennelpiireissä

3.3.1.4 Erikoistumiskoulutus 2. vaihe HIRV, KARH ja HIRV-J ylituomariksi rotujärjestöjen yhteisen koulutusvaliokunnan toimesta

3.3.1.5. Ylituomarikokelaan harjoitusarvostelut

Ylituomarikokelas käyttää koulutuksen kaikissa vaiheissa Kennelliiton hyväksymää ylituomarihakemus- kaavaketta todistuksena eri koulutusvaiheiden suorittamisesta. HIRV, KARH ja HIRV-J Ylituomariksi aikovan tulee osallistua rotujärjestön ohjeiden mukaan järjestettyyn karsintakokeeseen. Ennen karsintakoetta kokelaalla tulee olla vankka vähintään viiden vuoden (5 v) kokemus haukkukokeista. Toimimalla palkintotuomarina, järjestämällä kokeita ja osallistuttava kokeisiin koiranohjaajana tai kilpailijana.

KARH ylituomarioikeudet myönnetään HIRV ylituomareille, jotka ovat hyväksytysti suorittaneet karhunhaukkutaipumuskokeen lisäkoulutuksen.

KARH ylituomarikoulutus on HIRV ylituomareiden lisäkoulutus.

HIRV-J ylituomarioikeudet myönnetään HIRV ylituomareille, jotka ovat hyväksytysti suorittaneet hirtvikoirien jäljestämiskokeen lisäkoulutuksen.

HIRV-J ylituomarikoulutus on HIRV ylituomareiden lisäkoulutus.

3.3.2. YLITUOMAREIDEN PERUSKURSSI KENNELPIIRIEN TOIMESTA

Ylituomareiden peruskurssin järjestää kennelpiiri. Kurseista ilmoitetaan Kennelliiton ja kennelpiirien julkaisuissa. Peruskurssilla käydään läpi Kennelliiton hyväksymä Ylituomareiden peruskurssin koulutusmateriaali. Kouluttajina peruskurssilla toimivat laajan kenneltietoisuuden omaavat ylituomarit yhdessä aluekouluttajien kanssa.

Ylituomarin peruskurssin suorittamisesta tehdään merkintä ylituomarihakemuskavakkeeseen. Ylituomarin peruskurssi on voimassa kaksi (2) kurssin jälkeistä täyttä kalenterivuotta, jona aikana ylituomarikokelaan on hakeuduttava erikoistumiskoulutukseen.

3.3.3. ERIKOISTUMISKOULUTUS HIRVENHAUKKUKOKEEN YLITUOMARIKSI

Rotujärjestöjen yhteinen koulutusvaliokunta valitsee erikoistumiskurssille kokelaat ylituomarin peruskurssin hyväksytysti suorittaneista ja pääsykokeen läpäisseistä henkilöistä. Erikoistumiskoulutuksen aikana

ylituomarikokelaan tulee omaksua sääntöjen ja arvosteluohjeiden mukainen toimintatapa hoitaa tehtävänsä, jotta kokeen lopputulos on tasapuolinen ja oikea. Kouluttajina ylituomarin erikoistumiskoulutuksessa toimivat rotujärjestöjen yhteisen koulutusvaliokunnan kouluttajat. HIRV, KARH ja HIRV-J erikoistumiskoulutuksessa käsitellään ainakin seuraavia asioita:

- koesääntöjen ja arvosteluohjeiden käyttö kokeessa
- ylituomarin toimintaohjeet
- koetoimitsijaohjeet
- koemuotoa koskevat yleiset säädökset
- koemuodon koeasiapaperit
- ongelmatilanteet ja niiden käsittely
- harjoitus esimerkkien läpikäynti

Kurssin päätteeksi on suoritettava hyväksytysti ylituomarin puhuttelu ja kirjallinen koe. Erikoistumiskoulutuksen suorittamisesta tehdään merkintä ylituomarihakemuskavakkeeseen.

3.3.4. YLITUOMARIKOKELAAN HARJOITTELUT JA HARJOITUSARVOSTELUT

3.3.4.1 Harjoittelut kennelpiireissä 1. vaihe

Ylituomarikokelas suorittaa koulutukseen sisältyviä harjoituksia 1. koulutusvaiheen jälkeen koulutusvaliokunnan ohjeiden mukaisesti. Harjoitusarvostelun suorittamisesta tehdään merkintä harjoittelukaavakkeeseen harjoituksen vastaanottaneen ylituomarin toimesta.

3.3.4.2 Harjoitusarvostelut kennelpiireissä 2. vaihe

HIRV, KARH ja HIRV-J ylituomarikokelaan on suoritettava vähintään kaksi (2) hyväksyttyä ylituomari- harjoittelua kahden (2) kokeneen (yli 5 vuotta toimineen) ylituomarin vastaanottamana. Ylituomariharjoittelut on suoritettava kahden (2) erikoistumiskurssin jälkeisen koekauden aikana. Koe jossa harjoitusarvostelu suoritetaan on oltava vähintään 5 kpl arvosteltavaa koiraa. Harjoitusarvostelun suorittamisesta tehdään merkintä ylituomarihakemuskavakkeeseen harjoitusarvostelun vastaanottaneen ylituomarin toimesta

4. YLITUOMARIOIKEUKSIEN HAKEMINEN JA PÄTEVÖINTI

Ylituomarikokelas toimittaa harjoitusarvostelujen jälkeen

ylituomarihakemuskavakkeensa tarpeellisine liitteineen rotujärjestön puolta varten rotujärjestöjen koulutusvaliokunnalle, joka lähettää allekirjoitetun ylituomarihakemuskavakkeen (sinisen kortin) Suomen Kennelliitolle.

Kennelliitto päteväi ylituomarit.

Ylituomari katsotaan päteväidyksi, kun hän on saanut siitä tiedon Kennelliitolta.

5. YLITUOMARINA TOIMIMINEN

Säilyttääkseen HIRV, KARH ja HIRV-J ylituomarin arvostelu oikeuden on ylituomarilla oltava HIRV ja KARH palkintotuomarikortti ja voimassa oleva HIRV ja KARH arvostelu oikeus sekä hänen on täytettävä ylituomarin jatko- ja täydennyskoulutusvaatimukset.

6. YLITUOMAREIDEN JATKO- JA TÄYDENNYSKOULUTUS

HIRV, KARH ja HIRV-J ylituomarin on osallistuttava hänelle suunnattuun jatkokoulutukseen vähintään joka toinen kerta kun koulutus järjestetään. Jatkokoulutus toteutetaan koulutusvaliokunnan hyväksymällä tavalla.

Mikäli ylituomari ei täytä jatkokoulutusveloitettaan, niin rotujärjestöjen yhteinen koulutusvaliokunta esittää ylituomarin arvostelu oikeuden peruuttamista Kennelliitolle. Kun ylituomari osallistuu jatkokoulutukseen arvostelu oikeuden peruuttamisen jälkeen, niin rotujärjestöjen yhteinen koulutusvaliokunta voi esittää Kennelliitolle arvostelu oikeuden palauttamista ko. ylituomarille.

Mikäli ylituomarin arvostelu oikeus on ollut peruutettuna yhtäjaksoisesti yli viisi (5) vuotta tai 4 koulutuskertaa, on ylituomarin osallistuttava uudelleen ylituomarin erikoistumiskurssille tai suoritettava hyväksytysti tasokoe, jotta hänen arvostelu oikeutensa voidaan esittää palautettavaksi.

HIRV, KARH ja HIRV-J sääntö- ja arvosteluohjeiden muutosten yhteydessä rotujärjestöjen yhteinen koulutusvaliokunta päättää mahdolliset ylituomareiden täydennyskoulutusvaatimukset ja niistä tiedotetaan ylituomareita rotujärjestöjen ja kennelpiirien julkaisuissa.

Kennelpiirien on valvottava, että ylituomarin vaatimukset täyttyvät ennen kuin henkilölle annetaan uusia ylituomariatehtäviä. Kennelliiton kotisivuilla löytyy ajan tasalla oleva lista arvostelu oikeudet omaavista ylituomareista.

7. JATKO- JA TÄYDENNYSKOULUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Ylituomareiden jatko- ja täydennyskoulutukset järjestää rotujärjestöjen yhteisen koulutusvaliokunta.

Jatko- ja täydennyskoulutuksissa käsitellään lajikohtaisten asioiden lisäksi Kennelliiton yleiset kokeisiin ja kilpailuihin liittyviin asioihin tulleet muutokset. Jatko- ja täydennyskoulutustilaisuuksista on ilmoitettava hyvissä ajoin ennen tilaisuutta Kennelliiton tai rotujärjestöjen julkaisussa.

8. YLITUOMARIOIKEUKSIEN POISTAMINEN, PERUUTTAMINEN JA PALAUTTAMINEN

Kennelliitto voi poistaa ylituomarioikeudet tai peruuttaa arvosteluoikeudet henkilöltä, joka todetaan tehtävänsä epäpäteväksi ja joka ei enää täytä ylituomariksi aikovalle asetettuja yleisiä vaatimuksia (kohta 1.). Kennelliitto peruuttaa arvosteluoikeudet rotujärjestöjen yhteisen koulutusvaliokunnan esityksestä henkilöltä, joka ei täytä jatko- tai täydennyskoulutus- tai toimintavaatimusvelvoitettaan. Mikäli ylituomarille ollaan esittämässä kurinpidollisia toimenpiteitä, niin Kennelliitto voi peruuttaa arvostelu- oikeudet asiankäsittelyn ajaksi. Kennelliitto palauttaa arvosteluoikeudet pidättämisesityksen tekijän perustellusta esityksestä.

9. EMERITUS / EMERITA YLITUOMARI

Tehtävistään luopuva ylituomari voidaan nimittää Kennelliiton tai sen jäsenyhdistyksen esityksestä emeritus /emerita ylituomariksi, kun henkilö pitkän ja ansiokkaan ylituomariuran jälkeen luopuu ylituomaritehtävistään. Ylituomari säilyttää kaikki muut oikeutensa paitsi arvosteluoikeuden. Arvonimen myöntää Kennelliiton hallitus.

Liite 4

Rotukoodit

harmaa norjanhervikoira	242
hällforsinkoira	907
itäsisiperianlaika	305
jämtlanninpystykorva	42
karjalankarhukoira	48
länsisiperianlaika	306
musta norjanhervikoira	268
pohjanpystykorva	276

suomenpystykorva	49
valkoinen ruotsinhirvikoiraa	903
venäläis-europpalainen laika	304

Liite 5

Kennelliiton yleinen jääviyssääntö

Hyväksytty Kennelliiton valtuuston kokouksessa 17.5.2007.
Voimassa 1.1.2008 alkaen.

1. Tuomari ei saa toimia siinä kokeessa nimettynä (johtavana) ylituomarina, johon osallistuu hänen omistamansa koira tai sopimuksen perusteella hänen hallitsemansa koira. Myöskään nimetyn (johtavan) ylituomarin perheenjäsenen omistama tai sopimuksen perusteella hallitsema koira ei saa osallistua siihen kokeeseen, jossa kyseinen ylituomari toimii. Vanhemmat, avio- ja avopuolisot, rekisteröidyn parisuhteen osapuolet, lapset ja sisarukset katsotaan perheenjäseniksi, vaikka he asuisivatkin eri osoitteissa.

2. Koiraa arvosteleva tuomari = palkintotuomari on jäävi tehtävänsä jos hän tai hänen perheenjäsenensä on:

- koiran ohjaaja/esittäjä
- koiran omistaja
- koiran kasvattaja
- sopimuksen perusteella koiran haltija

Vanhemmat, aviopuolisot, lapset ja sisarukset katsotaan perheenjäseniksi, vaikka he asuisivat eri osoitteissa. Avoliitossa ja vastaavasti yhdessä asuvat henkilöt rinnastetaan aviopuolisoihin. Kasvattajan sisarukset tulkitaan perheenjäseniksi vain, mikäli he asuvat samassa osoitteessa kasvattajan kanssa.

3. Ulkomuototuomari, joka työnsä tai harrastuksensa vuoksi käsittelee näyttelyyn ilmoittautumisia tai luetteloon tulevia koirien tietoja, ei voi toimia ko. näyttelyssä ulkomuototuomarina. Näyttelyyn osallistumisoikeutta ei ole ulkomuototuomarin omistamalla koiralla siinä näyttelyssä, jossa tuomari arvostelee.

Harjoitusarvostelijan omistama koira ei saa kilpailla siinä kehässä ja rodussa, missä hän suorittaa tehtävänsä. Hän ei myöskään saa esittää koiraa näyttelyssä, jossa toimii harjoitusarvostelijana.

Näyttelyssä työskentelevän kehätoimitsijan omistama tai sopimuksen perusteella hänen hallitsemansa koira ei saa kilpailla siinä kehässä, jossa hän työskentelee. Kehätoimitsija ei myöskään saa esittää koiraa samassa näyttelyssä tuomarille, jonka kehässä on työskennellyt tässä näyttelyssä.

4. Kennelliiton hallituksella on oikeus perustellusta syystä myöntää erikoisvapaus tästä säännöstä.

KARHUNHAUKKU- TAIPUMUSKOKEEN (KARH) SÄÄNNÖT JA OHJEET

**HYVÄKSYTTY KENNELLIITON VALTUUSTOSSA 23.11.2014.
VOIMASSA 1.8.2015 ALKAEN.**

Karhunhaukkutaipumuskokeen (KARH) säännöt ja ohjeet

Nämä säännöt korvaavat aikaisemmat KARH-säännöt.

1. KOKEIDEN TARKOITUS

Karhunhaukkutaipumuskokeiden tarkoitus on saada selville koirien karhunmetsästysominaisuudet jalostusta ja karhunmetsästystä varten sekä testata koiria niin, että niitä voidaan tarvittaessa käyttää viranomaisten apuna vahingoittuneiden tai häirikkökarhujen poistoon.

2. JÄRJESTÄMISLUPA

Näitä sääntöjä noudatetaan Kennelliiton ja kennelpiirien myöntämissä karhunhaukkutaipumuskokeissa.

3. KOKEEN JÄRJESTÄMINEN

Kokeen järjestäjänä toimii kennelpiiri. Järjestelyistä huolehtii kennelpiirin valitsema koetoimikunta, esimerkiksi kennelpiirin hirkvkoirajaosto.

4. OSALLISTUMISOIKEUS

Karhunhaukkutaipumuskokeisiin saavat osallistua koirat, jotka täyttävät Suomen Kennelliiton rekisteröinti-, tunnistusmerkintä- ja rokotusvaatimukset.

Koiran ikä vähintään yhdeksän kuukautta.

Kantava narttu ei saa osallistua kokeisiin kolmeakymmentä (30) vuorokautta ennen odotettua penikoimista eikä myöskään ennen kuin neljäkymmentäkaksi (42) vuorokautta penikoimisesta on kulunut. Ylituomarin on tarkistettava koiran osallistumisoikeus.

Koira joka on suorittanut kokeen KARH 1 -tuloksella (hyväksytysti), ei enää samana koekautena voi osallistua kokeeseen.

5. ILMOITTAUTUMINEN

Kokeeseen ilmoittaudutaan nimetylle ylituomarille ennen arvostelun aloittamista.

Ilmoittautuminen tehdään sen kennelpiirin nimetylle ylituomarille, jonka alueella arvostelu aloitetaan.

Jokaisesta ilmoitetusta koirasta on täytettävä sekä koirakohtainen pöytäkirja ja koepöytäkirja.

6. OSALLISTUMISMAKSU

Kennelpiiri voi periä kultakin osallistuvalta koiralta kohtuulliseksi katsottavan osanottomaksun. Osanottomaksun tarkoitus on peittää kokeen järjestelyistä aiheutuvat yleiskulut.

7. YLITUOMARI

Koetta johtaa Kennelliiton hyväksymä KARH -ylituomari. Ylituomarin on oltava Kennelliiton ja rotujärjestön (Suomen Pystykorvajärjestö [SPJ], Suomen Harmaahirvikoirajärjestö [SHHJ] tai Suomen Laikajärjestö [SLJ]) jäsen.

Kennelpiiri nimeää koekaudelle tarpeellisen määrän ylituomareita.

8. PALKINTOTUOMARIT

Palkintotuomarit arvostelevat koiria kaksijäsenisenä ryhmänä, joista ryhmää johtavalla tuomarilla tulee olla karhunhaukkutaipumuskokeiden palkintotuomarikortti.

Tuomarikortin myöntää kennelpiiri henkilölle, jolla on voimassa oleva metsästyskoirien käyttökokeen palkintotuomarikortti ja joka on osallistunut KARH -tuomarikurssille.

Ryhmätuomarin on osallistuttava koulutukseen pätevyytensä ylläpitämiseksi.

Toisena tuomarina voi toimia metsästyskoirien käyttökokeen palkintotuomari tai kokenut alan harrastaja.

Molemmat tuomarit täyttävät maastokorttia itsenäisesti.

Ryhmätuomarin on oltava Kennelliiton tai jonkin rotujärjestön jäsen. KARH-ylituomari voi ottaa kokeen maastossa vastaan yksinkin.

8.1 Jääviydet

Kulloinkin voimassa oleva Kennelliiton yleinen jääviyssäntö koskien näyttelyitä, kokeita ja kilpailuja.

9. KOEMAASTOT

Koemaaston hankkii koiranohjaaja.

10. KOEAIKA

Koiraa voidaan kokeilla kulloinkin voimassa olevana virallisena karhunmetsästysaikana (20.8.–31.10.).

11. KOELUOKAT JA KÄSITTEET

11.1 Koeluokat

Karhunhaukkutaipumuskoje on yksipäiväinen koe, josta käytetään lyhennettä KARH.

11.2 Suorituksen liittyviä käsitteitä

Määritellään alla olevat käsitteet ja niihin liittyvät seuraamukset ja kuka tekee päätökset.

Luopui

- koiran omistaja/ohjaaja luopuu kesken kokeen
- arvostellaan, kirjataan ja pisteytetään
- lopputulos ja loppupisteet 0 (Hylätty)

Keskeytetty

- tuomari keskeyttää koesuorituksen
- arvostellaan normaalisti, koira saa pisteet ja lopputuloksen (Hyväksytty tai Hylätty)

Suljettu

- koira suljetaan kokeesta
- arvostellaan, kirjataan ja pisteytetään
- lopputulos ja loppupisteet 0 (Hylätty)

Hylätty

- koiran suoritus hylätään tuomarin toimesta kokeessa
- ei arvostella
- lopputulos ja loppupisteet 0 (Hylätty)

12. KOIRAN LOUKKAANTUMINEN

Koiran loukkaantuessa on sen koesuoritus keskeytettävä. Palkintotuomari päättää kokeen keskeyttämisestä. Ennen keskeyttämistä suoritettu arvostelu jää voimaan.

Koeryhmän on selvitettävä päivystävien lääkärin toimipisteet ja ensiavun saantimahdollisuudet pikaisen ensiavun saamiseksi ja kuljetuksen järjestämiseksi tarvittaessa ihmisten tai koiran loukkaantuessa.

13. VASTUUKYSYMYKSET

Jokainen kokeeseen osallistuja toimii kokeessa omalla vastuullaan. Kokeen järjestäjä ei vastaa mahdollisista vahingoista, joita voi sattua koiralle, koiranohjaajalle, tuomareille tai oppaalle.

Koiranomistaja vastaa kaikista koiran aiheuttamista vahingoista.

14. KOIRIEN ARVOSTELU

Palkintotuomariryhmä arvostelee koiran suorituksen. Koiran arvostelun jälkeen tuomariryhmän on annettava välittömästi selvitys koetapahtumista ylituomarille. Viikon kuluessa koesuorituksesta tehdään koepöytäkirja ja koirakohtainen pöytäkirja.

15. KOKEEN ARVOSTELUPERUSTEET

Suoritus	Kerroin	Maksimi
Karhun löytö: 0-5 pistettä.	Kerroin 7	35 p.
Karhun haukkuminen: 0-5 pistettä.	Kerroin 2	10 p.
Haukku aika: 0-10 pistettä.	Kerroin 1	10 p.
Karhutyöskentely: 0-5 pistettä.	Kerroin 6	30 p.
Karhun seuraaminen: 0-5 pistettä.	Kerroin 3	15 p.

Lopputulokset muodostuu pisteistä. Maksimi 100 pistettä.

Arvostelu tapahtuu täysin pistein.

Hyväksyttyyn suoritukseen vaaditaan vähintään 60 pistettä (KARH 1).

Lopputulokset: HYVÄKSYTTY, KARH 1 tai HYLÄTTY KARH 0

Yksityiskohtaiset arvosteluperusteet määritellään arvosteluohjeissa.

16. TULOSTEN TARKASTUS JA LÄHETTÄMINEN

Ylituomarin on lähetettävä tarkastamansa ja vahvistamansa koepöytäkirja sekä koirakohtainen pöytäkirja viikon kuluessa suorituksesta kennelpiiriin nimeämälle pöytäkirjantarkastajalle.

17. KARHUNHAUKKUTAIPUMUSKOE METSÄSTYSKOIRIEN KÄYTTÖKOEEN YHTEYDESSÄ

Koe voidaan myös suorittaa virallisen metsästyskoirien käyttökokeen yhteydessä, mikäli kyseisen kokeen ylituomari ja palkintotuomarit omaavat sääntöjen mukaisen pätevyyden.

Mikäli ylituomarilla ei ole KARH -ylituomaripätevyyttä, ilmoitaudutaan kennelpiiriin nimetylle ylituomarille.

Siirryttäessä käyttökokeesta karhunhaukkutaipumuskokeeseen, ei enää voida siirtyä takaisin.

18. ANTIDOPING

Kennelliiton kulloinkin voimassa oleva antidopingsääntö.

19. MUUTOKSET SÄÄNTÖIHIN

Rotujärjestöjen (Suomen Pystykorvajärjestö [SPJ], Suomen Harmaahirvikoirajärjestö [SHHJ] tai Suomen Laikajärjestö [SLJ]) yleisten kokousten hyväksymät ja esittämät sääntömuutokset hyväksyy ja vahvistaa Kennelliiton valtuusto.

Näihin sääntöihin liittyvät ohjeet hyväksyy Kennelliitto edellä mainittujen rotujärjestöjen hallitusten esityksestä.

20. VALITUKSET JA ERIMIELISYYDET

Kulloinkin voimassa oleva Kennelliiton yleinen sääntö.

21. PAKOTTAVAT SYYT

Kennelliiton hallitus voi pakottavista syistä rajoittaa kokeisiin ja kilpailuihin osallistumista tai antaa muita niiden toimeenpanoa koskevia erikoismääräyksiä.

22. MUUT SÄÄNNÖT JA OHJEET

Näitä koesääntöjä täydentävät Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevat säännöt ja ohjeet sekä lajikohtaiset järjestämishjeet ja liitteet.

23. ERILLISOHJEET

Ylituomarin, tuomarien, koetoimikunnan, oppaan ja koiranohjaajan tehtävissä sovelletaan vastaavia hirvenhaukkukokeen ohjeita.

Karhunhaukkutaipumuskokeiden toiminta-, arvostelu- ja tulkintaohjeet

Hyväksytty Kennelliitossa 18.8.2014. Voimassa 1.8.2015 alkaen.

1. KOKEEN JÄRJESTÄMINEN

Kokeen järjestää kennelpiiri. Jokainen koesuoritus on oma kokeensa, josta täytetään koirakohtainen- ja koepöytäkirja. Kokeessa käytetään pääsääntöisesti hirvenhaukkukokeen maastokorttia.

Koe voidaan järjestää myös karhunmetsästyksen yhteydessä. Koe päättyy sillä hetkellä, kun karhua kohti ammutaan. Koetta ei voi suorittaa haavoittuneella tai loukkaantuneella karhulla.

2. KOE-ERÄN ALOITTAMINEN

Koe-erä aloitetaan alueella, jossa oletetaan karhun oleskelevan. Tai koiralla todetaan olevan karhutyöskentely käynnissä.

3. HAKU

Haku aloitetaan oletetulta karhun oleskelualueelta tai koira voidaan laskea karhun jäljelle. Haussa arvioidaan koiran taito ja halu löytää karhu.

Arvostelussa on kiinnitettävä huomiota koiran käyttäytymiseen kun se saa karhusta vainun.

Koiran paikannuslaitteen antamaa tietoa käytetään hyväksi. Tuomareilla on oikeus käyttää paikannuslaitetta.

Arvostelu aloitetaan kun koira on laskettu irti.

Mikäli karhua ei löydy, selvitetään onko maastossa karhun jäljet tai onko koiralla ollut mahdollisuus löytää karhu. Jos karhun todetaan varmuudella olevan alueella ja koiran saavutettavissa, eikä koira aloita siitä työskentelyä niin asia kirjataan ja koe lopetetaan.

4. TYÖSKENTELY KARHULLA

Puussa tai pesässä olevalla, tai alle vuoden ikäisellä karhulla tapahtuvaa työskentelyä ei arvostella.

Koiran työskentelyn perusteella ryhmän on voitava paikallistaa karhu.

Jos karhu karkottuu jo heti ensikosketuksesta, niin seurataan millä innokkuudella ja sitkeydellä koira seuraa karhua. Koiran karhutyöskentely tulee varmuudella todeta. Karhutyöskentely koostuu karhun haukkumisesta (kiinteää- tai siirtyvää haukkua) ja pakenevan karhun seuraamisesta. Seuraaminen voi sisältää myös siirtyvää haukkua. Saman koepäivän arvostelu koostuu yhdestä jaksosta.

Koiran työskentelyä karhulla arvostellaan enintään 300 minuuttia. Mikäli erä jää vajaaksi tehdään siitä selvitys huomautuksiin.

Koiran arvostelu perustuu säännöissä oleviin arvosteluperusteisiin.

Mikäli koiran suoritus ei vastaa yksiselitteisesti ko. arvosteluperustetta käytetään tuomarien harkintaa ja koiralle annetaan lähimpien arvosteluperusteiden mukaisia pisteitä.

Koiran kadottaessa työskentelyn aikana karhun, voidaan koira kytkeä ja hakea karhu uudestaan kytkeytyllä koiralla. Koeaika kuluu kun karhua

haetaan koira kytkettynä. Työskentelyaikaa ja seuraamismatkaa kirjataan vain vapaana työskentelevälle koiralle.

Arvostelu keskeytetään, jos koira joutuu ilmeiseen hengenvaaraan, karhua kohti ammutaan, koekoiran haukuun liittyy toinen koira tai jostain muusta vakavasti häiritsevästä syystä ei ole tarkoituksenmukaista jatkaa arvostelua.

Arvostelussa otetaan huomioon sää ja keli olosuhteet, karhun käytös, maasto, metsän tiheys, onko lehti puussa, lumiolosuhteet, tiestö, vesistöt, muun riistan vaikutus, ulkopuoliset häiriötekijät yms.

Arvosteluohjeet on laadittu normaaliolosuhteita varten.

Pimeässä arvostelu: Arvostelua hyväksytään enintään kaksi tuntia siitä, kun ryhmä ei enää näe täyttää maastokorttia ilman keinovaloa. Ylituomari ohjeistaa ryhmän koekohtaisesti. Koesuoritusta ei voi aloittaa pimeässä.

Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan vähintään 60 pistettä (KARH 1) ja kaikkien arvosteltavien osien minimivaatimuksien täyttymistä.

ARVOSTELUPERUSTEET

KARHUN LÖYTÖ

0–5 pistettä. Kerroin 7, maksimipisteet 35.

5 p.

Karhu löytyy kaukaa ulottuvuus yli 0,9 km ja olosuhteet löytymiseen vaativat.

Koira löytää karhun omatoimisesti, koira jäljittää karhunjalkeä sujuvasti. Jäljittäessään koira selvittää karhunjalkeä tiestöllä, kivikoissa, kovilla pinnoilla, pehmeillä soilla ja ylittää vesistöjä.

Koira selvittää karhun tekemiä paluuperiä ja jälkitarhoja.

Mikäli koiran jäljityskyvystä ei saada selvyttä puutteellisen paikantimen tiedon tai muiden ongelmien vuoksi, mutta koira löytää karhun kaukaa vaativissa olosuhteissa ja koiran ansiot ovat löytöön merkittävät.

Vesistöt tai muu riista eivät häiritse karhun löytymistä.

4 p.

Karhu löytyy kaukaa ulottuvuus alle 0,9 km ja olosuhteet keskinkertaiset.

Koira löytää karhun omatoimisesti, koira jäljittää karhunjalkeä sujuvasti.

Koira selvittää karhun tekemiä paluuperiä ja jälkitarhoja.

Koira selvittää normaaleja maastoesteitä.

Mikäli koiran jäljityskyvystä ei saada selvyttä puutteellisen paikantimen tiedon tai muiden ongelmien vuoksi, mutta koira löytää karhun kaukaa.

Vesistöt tai muu riista häiritsevät hieman karhun löytymistä.

3 p.

Koira löytää karhun omatoimisesti. Olosuhteet helpot. Ulottuvuus tyydyttävä vähintään 0,4 km.

Vesistöt tai muu riista häiritsevät karhun löytymistä.

2 p.

Karhu löytyy läheltä, ulottuvuus 0,2–0,4 km. Olosuhteet helpot.

Vesistöt tai muu riista häiritsevät karhun löytymistä.

1 p.

Koiralla vaikeuksia karhun löytymisessä. Karhu löytyy läheltä, ulottuvuus alle 0,2 km. Olosuhteet helpot.

Vesistöt tai muu riista häiritsevät karhun löytymistä.

0 p.

Koira ei löydä karhua.

Matkat ovat viitteellisiä ja arvostelussa käytetään tuomariharkintaa.

Löytö arvostellaan enintään 2 pisteen arvoiseksi, jos koira löydetään haukkumasta karhua tai haukkutapahtuman kestäessä todetaan koiran haukussa olevan karhu.

Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan vähintään 2 pistettä.

KARHUN HAUKKUMINEN

0–5 pistettä. Kerroin 2, maksimipisteet 10.

5 p.

Koira haukkuu karhua hyvin. Ääni on varmaa ja haukun perusteella koira näkee karhun. Koira haukkuu karhua läheltä ja kiinnittää itseensä karhun huomion. Haukku tiheää ja peittäväää sekä kuuluvaa. Haukkua on helppo lähestyä.

4 p.

Koira haukkuu karhua hyvin. Ääni ei ole aina varmaa ja haukun perusteella voidaan päätellä, että koira ei aina näe karhua. Koira haukkuu karhua paimentaen ja ei aina kiinnitä itseensä karhun huomiota. Haukku hyvää ja kuuluvaa.

3 p.

Koira haukkuu karhua kohtalaisesti. Koiran ääni karkeaa ja koira ei aina näe karhua. Koira haukkuu karhua kaukaa ja ei kiinnitä itseensä karhun huomiota. Haukku kohtalaista ja kuuluvuus keskinkertaista.

2 p.

Koiran haukku tyydyttävää. Koiran ääni sellaista, ettei se näe karhua. Haukku harvaa ja kuuluvuus vaatimatonta.

1 p.

Koiran haukku pätkivää ja koira ei mene karhun lähelle. Haukku harvaa ja kuuluvuus huono.

0 p.

Koiralla ei haukkua.

Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan vähintään 3 pistettä.

HAUKKUAIKA

Kerroun 1, maksimipisteet 10.

10 p	haukkuaika vähintään	180 min
9 p	haukkuaika vähintään	150 min
8 p	haukkuaika vähintään	120 min
7 p	haukkuaika vähintään	90 min
6 p	haukkuaika vähintään	60 min
5 p	haukkuaika vähintään	50 min
4 p	haukkuaika vähintään	40 min
3 p	haukkuaika vähintään	30 min
2 p	haukkuaika vähintään	20 min
1 p	haukkuaika vähintään	2 min
0 p	haukkuaika alle	2 min

Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan vähintään 3 pistettä.

KARHUTYÖSKENTELEY

0–5 pistettä. Kerroun 6, maksimipisteet 30.

5 p.

Koira työskentelee täyden 300 minuuttia. Haukkuaikaa vähintään 180 minuuttia. Mikäli työskentelymatka on pitkä, voidaan haukkuajan vaatimusta soveltaa koiran eduksi.

Työskentelymatka vähintään 7 km.

Ensimmäisestä yhtäjaksoisesta haukusta (kiinteä) ja uusintahaukusta olisi mahdollisuus yrittää ampumatilaisuutta.

Erän lopussa koiran perusteella voidaan paikallistaa karhu.

Työskentelyn aikana ei yhteydenottoja.

4 p.

Koira työskentelee yli 200 minuuttia. Haukkuaikaa vähintään 120 minuuttia. Mikäli työskentelymatka on pitkä, voidaan haukkuajan vaatimusta soveltaa koiran eduksi.

Työskentelymatka vähintään 5 km.

Ensimmäisestä yhtäjaksoisesta haukusta (kiinteä tai siirtyvä) ja uusintahaukusta mahdollisuus yrittää ampumatilaisuutta.

Työskentelyn lopussa koiran perusteella voidaan paikallistaa karhu.

Yhteyden ottoja harvakseltaan ja ne eivät häiritse yhtenäistä työskentelyä.

Karhutyöskentely katkennut enintään kahdesti koiran ominaisuudesta johtuvasta syystä.

3 p.

Koira työskentelee 100 minuuttia. Haukkuaikaa vähintään 60 minuuttia. Mikäli työskentelymatka on pitkä, voidaan haukkuajan vaatimusta soveltaa koiran eduksi.

Työskentelymatka vähintään 3 km.

Ensimmäisestä yhtäjaksoisesta haukusta (kiinteä tai siirtyvä) tai uusintahaukusta mahdollisuus yrittää ampumatilaisuutta.

Työskentelyn lopussa koiran perusteella voidaan paikallistaa karhu.

Yhteyden ottoja useita, mutta ne eivät häiritse yhtenäistä työskentelyä.

Karhutyöskentely katkennut useamman kerran koiran ominaisuudesta johtuvasta syystä.

2 p.

Koira työskentelee 60 minuuttia. Haukkuaikaa vähintään 30 minuuttia. Mikäli työskentelymatka on pitkä, voidaan haukkuajan vaatimusta soveltaa koiran eduksi.

Työskentelymatka vähintään 2 km.

Ensimmäisestä yhtäjaksoisesta haukusta (kiinteä tai siirtyvä) tai uusintahaukusta mahdollisuus yrittää ampumatilaisuutta.

Työskentelyn lopussa koiran perusteella voidaan paikallistaa karhu.

Karhutyöskentely katkennut useamman kerran koiran ominaisuudesta johtuvasta syystä ja koira joudutaan avustamaan.

1 p.

Koira työskentelee alle 60 minuuttia. Haukkuaikaa alle 30 minuuttia, mikäli työskentelymatka on pitkä, voidaan haukkuajan vaatimusta soveltaa koiran eduksi.

Työskentelymatka alle 2 km.

Karhutyöskentely katkonaista ja koira joudutaan avustamaan toistuvasti.

0 p.

Koira ei työskentele karhulla.

Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan vähintään 2 pistettä.

KARHUN SEURAAMINEN

0–5 pistettä. Kerroin 3, maksimipisteet 15.

5 p.

Koira seuraa karhua innokkaasti vähintään 7 km. Seuraamista ei häiritse vesistöt eikä vaikeat maastot: kivikot, tiheiköt, tiestöt, pehmeät suot yms. Seuraamista ei häiritse muu riista. Seuraaminen yhtenäistä.

4 p.

Koira seuraa karhua innokkaasti vähintään 5 km. Seuraamista häiritsee vesistöt ja vaikeat maastot: kivikot, tiheiköt, tiestöt, pehmeät suot yms. Seuraamista häiritsee muu riista. Seuraaminen jatkuu innokkaasti, kun koira saadaan häiriön ohi.

3 p.

Koira seuraa karhua vähintään 3 km. Seuraamista häiritsee vesistöt ja vaikeat maastot: kivikot, tiheiköt, tiestöt, pehmeät suot yms. Seuraamista häiritsee muu riista. Seuraaminen jatkuu, kun koira saadaan häiriön ohi, mutta koiraa joudutaan merkittävästi avustamaan.

2 p.

Koira seuraa vähintään 2 km. Seuraamista häiritsee vesistöt ja vaikeat maastot: kivikot, tiheiköt, tiestöt, pehmeät suot yms. Seuraamista häiritsee muu riista. Seuraaminen jatkuu, kun koira saadaan häiriön ohi, mutta koiraa joudutaan toistuvasti avustamaan.

1 p.

Koira seuraa alle 2 km. Seuraamista häiritsee vesistöt ja vaikeat maastot: kivikot, tiheiköt, tiestöt, pehmeät suot yms. Seuraamista häiritsee muu riista. Seuraaminen ei ole omatoimista eikä jatku ilman avustamista.

0 p.

Koira ei seuraa pakenevaa karhua.

Hyväksyttyyn suoritukseen vaaditaan vähintään 2 pistettä.

APUVÄLINEET

Suoritusta arvesteltaessa tulee koiran paikantimen antamaa tietoa käyttää hyväksi maastoarvioinnin lisäksi. Koiran työskentelyn arvestelu tulee perustua ensisijaisesti aistihavaintoihin.

Kaikki mahdolliset tekniset apuvälineet, jotka helpottavat koesuorituksen seuraamista ovat sallittuja.

Työskentelyä arvesteltaessa tulisi tukeutua karttaan.

